

Építő munkát!

Közel két esztendeig dolgozott Aradváros élén az interimár bizottság. Ha mérleget akarunk készíteni munkájáról, meg kell állapítanunk, hogy az aradi interimár bizottságban nem a szavak, hanem a tettek emberei ültek. Sok szép és hasznos ujtás történt Aradon két esztendő alatt és most, amikor a mai napon megtartotta első ülését az állandó választmány, amely a nagy tanács közreműködésével lesz hivatva a város ügyeit intézni, egy kis aggodalomféle ülte meg lelkünket. Ezt az aggodalmat pedig dr. Lutai Cornél polgármester csöpögtette belénk. Tegnap kijelentette az Aradi Közlönynek, hogy az állandó választmány minden hasznos törekvésének útját fogja állani az, hogy a negyven tagból álló közgyűlés fog dönteni minden a város fejlődését előmozdító kérdés fölött.

Ez a megállapítás, ha egyoldaluan bíráljuk a helyzelet, helyénvalónak látszik. Történelmi tény az, hogy egy okos és jóindulatu diktátor egy nap alatt többet tud tenni egy ország érdekében, mint egy sokfejú tanács egy év alatt. A tanácsstagok között, ahány fej, annyi vélemény lehet. Nincs az az egészséges és hasznos ötlet, vagy indívány, amit kivétel nélkül mindenki elfogadott volna például egy parlamenti ülésen. Egy sokfejú tanácsban majdnem lehetetlen az elfogultság. Ervényesülnek az egyéni, a politikai érdekek és csak ezeken keresztül szűrve nézik és látják rendszerint a nagy többség érdekeit. Ezek a gondolatok támadhattak fel bennünk dr. Lutai Cornél polgármester kijelentése után.

Becsületlen, önzetlen, hivatásuk magaslatán álló embereknek kell lenniök Aradváros tanácsstagjainak, hogy a közönség emez aggodalmát eloszlassák. Mi pedig bizunk Aradváros állandó választmányában és nagytanácsában. Látjuk, hogy az állandó választmány ugyanazon emberekből áll, akik két évig eredményesen vezették a város ügyeit. De hisszük azt is, hogy a nagytanácsban is olyan emberek ülnek, akik eléggé kulturáltak és intelligensek ahhoz, hogy legalább ott benn a tanácssteremben el fogják felejteni a politikai vagy egyéb elmentéket és csupán a város fejlődésének érdekeit tartják szem előtt, mikor egy-egy kérdést, vagy javaslatot megvitatnak. Nem azt fogják nézni, hogy ki tette le a tanács elé a javaslatot, hanem azt, hogy megfelel-e az a város érdekeinek. Tudnunk kell, hogy ahol nincsen ellenkádhat a munka lendülete. De ennek az ellenzéknek az legyen a hivatása, hogy éber szemekkel figyeljen, kutasson és ügyeljen arra, hogy kizárólag olyan határozatokat hozzanak, amelyek nem egyéni, nem osztály, vagy politikai, hanem a nagyközönség érdekeit szolgálják.

Ha az ellenzék csak ezeket a szempontokat tartja szem előtt, úgy nincsen okunk sem nekünk, sem Lutai dr. polgármesternek aggodalmaskodni. Ha talán az előre meghatározott tervek megvalósítása rövid késedelmet is fog szenvedni, ez csak azért történik, mert a tárgyalások folyamán a tervek kikristályosodnak, kialakulnak, jobbak lesznek és ez megérdemel egy-két napi, vagy heti késedelmet. A tanács minden tagjának dolgoznia, egyben bírnia is kell. Minden tanácsstag szakértelmével és jóindulatával járuljon hozzá az építő munkához és a tanács tagjai egyhangu lelkesedéssel, őszinte önzetlenséggel járuljanak hozzá a város fejlesztéséhez.

Maniu megsértette Marinkovicot?

A Cuvantul éles támadása Maniu ellen — Maniu nem vett részt a jugoszláv külügyminiszter tiszteletére rendezett banketten

BUCURESTI, július 3. A Cuvantul mai számában szokatlanul éles támadást intéz Maniu Gyula miniszterelnök ellen Marinkovic jugoszláv külügyminiszter bucaresti-i tartózkodása kapcsán. A lap kijelenti, hogy

diplomáciai körökben meglepetéssel kommentálják Maniu miniszterelnök magatartását, amelyet Marinovic jugoszláv külügyminiszterrel szemben tanúsított.

Hétfőn este — írja a Cuvantul — Mironescu külügyminiszter bankettet adott Marinkovic tiszteletére. Tudvalevő volt, hogy ez alkalommal fontos kijelentések fognak elhangzani Ro-

mánia és Jugoszlávia viszonyára. Ennek ellenére a miniszterelnök hétfőn esie Badacsonyba utazott pihenni. Ez az első eset, — állapítja meg — hogy egy miniszterelnök elhagyja országának fővárosát abban az időben, amikor a szövetséges állam külügyminisztere ott tartózkodik. Az a körülmény, hogy Maniu Gyula kormánya csak átmeneti, nem jogosítja fel őt arra, — bármilyen fáradt is legyen — hogy Marinkovic látogatása idején elutazzon Bucurestiből, annál is inkább, mert jól tudja, hogy ez a látogatás legfeljebb néhány napos lesz.

A Cuvantul cikke politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Nem létező törvény alapján adták ki a sinaia-i játékkaszinó koncesszióját

Megsemmisítették az árlejtes eredményét s új árlejtes lesz

BUCURESTI, július 3. A központi árlejtesi bizottság ma ülést tartott, amelyen szenzációs határozatot hozott a sinaiai játékkaszinó koncessziója ügyében. A bizottság ugyanis megsemmisítette a június 3-án a sinaiai szerencsejátékok koncessziójára kiírt árlejtes eredményét, azon okból, mert

a koncesszionálás egy nem létező törvény alapján történt.

Arról van ugyanis szó, hogy akkor, amikor a koncesszió kiadására árlejtest tartottak, még

nem lépett életbe a szerencsejátékok koncesszionálásáról szóló törvény és így jogilag az árlejtest semmisnek kellett tekinteni. A központi bizottság ezért új árlejtes megtartását rendelte el. A lapok erősen kommentálják a történeteket és különösen azt kérdezik, hogyan szabad megtartani egy árlejtest, mielőtt az a törvény, amelynek alapján tartani lehet, egyáltalában életbelépett volna. A lapvélemények szerint az új árlejtesen előnyösebb ajánlatok fognak beérkezni, ami az államra nézve feltétlenül előnyös lesz.

Félmillió lejt meghaladó lopás egy aradi fatelepen

Három esztendeje fosztogatják a Kornis és Czeiler-cég faterlepét — Katonák a tettesek — Az orgazdákat már felelősségre tartották a rendőrség, a katonatekintés letartóztatása holnapra várható

ARAD, július 3. Az aradi állományrendőrség bűnügyi osztálya néhány nap óta nagyszabású lopási ügyben nyomoz, amelynek orgazdáit már ismeretesek is a rendőrség előtt, a tettesek leleplezése még hátra van, de a holnapi, vagy a holnaputáni napon itt is eredményt fog produkálni a rendőrség.

Mintegy három esztendővel ezelőtt a Calea Vanatorin levő Kornis és Czeiler-féle faterlep éjjeli óre egymásután tette a tulajdonosoknak azt a bejelentést, hogy a fatelepről az éj leple alatt ismeretlen tettesek, de valószínűleg katonák, deszkákat és építkezéshez szükséges faanyagokat hordanak el oly ügyesen, hogy ő mindannyiszor csak a hiányt konstatálja, ám a tetteseket elcsipni nem tudja.

A cégtulajdonosok a rendőrségen megtejték a feljelentést, a nyomozást azonban külső kerületek végezték, melyeknek munkájuk csak odáig jutott, hogy a tettesek valószínűleg az 1. Rosiori ezred katonái közül kerülnek ki, de több eredményre nem jutottak. Így lassanként elaludt az ügy, az akták átkerültek a központi rendőrségre, a tettesek nem jutottak rendőrkézre és a deszkaanyagokat továbbra is vigan lopkodták a fatelepről.

A cég kára lassanként már igen nagyra rugott. Több százezer lejt is elért és a nemrégiben a tulajdonosok néhány környékbeli lakosra lettek figyelmesek, akik részint gyanus faanyagot használtak fel ujtelepi házaik felépítéséhez, részint pedig ilyen anyagot áruba is bocsátot-

tak. Észrevételeiket a múlt hó 25-én közölték a rendőrséggel, amely újból megindította a vizsgálatot és Margescu komiszárt bízta meg az ügy földerítésével, aki Bugariu Todor detektívvel karöltve látott hozzá a nyomozáshoz.

A komiszár és a detektív munkáját öt nap alatt siker koronázta, amennyiben sikerült az ellopott faanyagoknak nyomára akadniok. Még pedig Fericean Simon, Faur Todor, Stoica György és Ardelean Milita gáji és ujtelepi lakosok házaiban, ahol a faanyag nagyrésze vagy már be volt építve, vagy pedig a deszkákat kerítésnek használták fel, csak két szekerre való faanyagot találtak náluk feldolgozatlanul. Eredetükre vonatkozólag a három férfi és az asszony azt vallották, hogy a faanyagot katonáktól vásárolták, szerintük teljes jóhiszemiséggel, mert a katonák, amikor a holmikát eladásra kínálták, azt mondták, hogy egyik tisztjük eltávozik Aradról és most eladja fakészletét.

Meg is neveztek két Rosiori-katonát, egy Teodorescu és egy Tal nevezetűt, akiknek letartóztatása ügyében Margescu komiszár holnap érintkezést keres a térparancsnoksággal, illetően az 1. Rosiori-ezred vezetésével, hogy a katonákat polgári bíróság előtt felelősségre vonhassák.

Ma beszélgetést folytattunk a cég egyik beltájjával, Kornis Árminnal, aki elmondotta, hogy a három esztendőn keresztül tartó lopkodás folytán 500.000 lejt meghaladó veszteség érte a céget. Tehát valóban nagyarányúvá váló lopkodás tettesei kerülnek végre hurokra.

Az orgazdák, mert foglalkozásuk és bejelentett lakásuk van, szabadlábban vannak.

SZAVAZO SZELVÉNY

AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.

JELÖLTLEM:

24

ITT LEVÁGANDÓ.

Az Aradi Közlöny a NEPTUN STRANDON ÉS FÜRDŐTELEPEN megrendezt. Arad, 1930-as STRANDSZÉPSÉG- ÉS STRANDKIRÁLYNŐ-VERSENYÉT. A VERSENY LEZÁRÁSÁNAK NAPJÁT AZ ARADI KÖZLÖNY KÉSŐBB FOGJA KÖZÖLNI. A szavazó szelvények bedobhatók a NEPTUN ÉS KATONA-STRAND FÜRDŐTELEPÉN elhelyezett valamint a lap kiadóhivatalában felállított urnákban. A szavazás eredményét naponta közli a lap.

Kommunistatüntetés Pesten

Botrány a magyar képviselőházban — A tüntetés és a magyar boletta — A szocialisták rendőrbrutalitásról panaszkodnak

BUDAPEST, július 3. Ma délelőtt a Váci-uccán egy körülbelül százhusz kommunistából álló csoport haladt végig, tüntetve a kommunizmus mellett. A tüntetők állandóan azt kiáltották: „Le az urakkal! Éljen a proletárdiktatura! Munkát a népek!” Végül a rendőrség szétoszlatta a tömeget és négy embert letartóztatott.

Budapestről jelentik: Ma betérjessztek a parlament elé a tizenkét óras ülésről szóló javaslatot, amelyet a kormánypart azért készített, hogy megakadályozza az ellenzéknek a boletta-javaslat ellen tanúsított technikai obstrukcióját. Az ülésen hatalmas botrányok keletkeztek. Először Propper szociáldemokrata szólalt fel és beszédében a déli kommunistatüntetés is előhozta, mire botrány tört ki. Esztergályos szociáldemokrata kijelentette, hogy 1500—2000 munkás vonult végig az uccán, kenyert és munkát követelt, majd abcugolta a bolettajavaslatot. A rendőrség erre belegázolt a tömegbe, azt kiáltozva: — Itt van kenyér, itt van munka és itt van boletta.

A kormányparti oldal erőiesen tiltakozik a beállítás ellen, majd Bud János beleszólt:

— Nem igaz kérem, ne állítson olyat, ami nem igaz!

Báró Podmaniczky: Az ilyen beszéd lázítás.

Esztergályos: Nem hazugság, amit mondtam. Hívják fel a rendőrséget és kérjék meg, számoljon be őszintén a történetekről.

Bud: Én is tiltakozom az ilyen beszéd ellen.

Kálnoki Bedő: Közönséges lázítás.

Esztergályos: A bolettajavaslat előtti a

jobboldalon valami tengermormoláshoz hasonló zaj mutatkozott. És jött a viharok hajósa, aki nem önt olajat a háborgó tengerre, hanem korbácsot suhinttt. (Ezzel Bethlen gróf

Tizmilliókkal károsodnak az állami szállítók, mert üres az államkassza

Rendelet, mely szerint aki június 30-ig nem veszi fel követelését, elveszti jogosultságát — Június 30-án nem volt pénz a kifizetésre

BUCURESTI, július 3. A pénzügyminisztérium nemrégben rendeletet adott ki, amelyben kimondotta, hogy azon szállítók, akiknek az állammal szemben a múlt évekből követelésük van, június 30-ig kötelesek felvenni a pénzt, mert ezen időponttól követelésük érvényét veszítette. A véletlen folytán az utolsó hétfőre esett. Az állam hitelezői megrohanták számláikkal a pénztárakat, de hamarosan kiderült, hogy a kasszában nincs pénz. Így történt azután, hogy tizmilliók maradtak kifizetetlenül,

miniszterelnökre célzott.)

A kijelentésre újra nagy zaj támadt, a legnagyobb botrány akkor keletkezett, amikor Esztergályos ezeket mondotta:

— A kormány kaparongynak tekinti a népet.

A zaj közepette az elnök rendőrsítja a szónokot, aki végül kijelentette, hogy nem fogadja el a javaslatot.

Zita Genfben az Ottó-kérdésről tárgyalt

LONDON, július 3. A Morning Post Ottó és Zita exkirályné genfi tartózkodásáról ír és megállapítja, hogy hosszas tárgyalásokat folytattak, amelynek során szóba került Ottó megkoronáztatásának kérdése. A Daily Telegraph szerint, magasrangú egyházi méltóság is részt vett a megbeszélésekben.

Bernből jelentik: A külföldi sajtóban elterjedt

nem a hitelező hanyagságából kifolyólag, hanem azért, mert az államkassza hetek óta üres.

A lapok — különösen az ellenzékiek — gunyos hangon kommentálják az eseményt és a Cuvantul megjegyzi, hogy néhány nappal az utolsó előtt az állami szállítók hajlandók voltak követelésük 30—35 százalékáért átengedni számláikat. Ma senkinek sem keltenek ezen követelések, amelyeknek leszámrolását a bankok már régen megtagadták.

azon hírekkel szemben, amelyek szerint Ottó királyi herceg Genfben magasrangú magyar személyiségekkel érintkezett, megállapítják, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. Ottó királyi herceg más hírek szerint két napig tartózkodott Genfben és azután folytatta utját.

Genfből jelentik: Népszövetségi körök megcáfolják azokat a híreszteléseket, hogy Ottó királyi herceg genfi tartózkodása alatt népszövetségi körökkel érintkezett.

Isztambul.*)

Irta: ETÉDI.

Valaha Bizáncnak hívták, lett Konstantinápoly, már hivatalosan Isztambul. Más posta címet el nem fogad a török posta, másképpen tilos még az idegennyelvű törökországi lapokban is emlegetni. Meg kell tehát barátkozni az új névvel, bár mindenestre elég zavart csinál, mert eddig az Arany-szarvától délre eső városrészeknek volt a neve, ellentétként a másik parton levő külvárosokkal.

Akárminek hívták is a fővárosi jellegétől megfosztott legnagyobb törökországi várost, az bizonyos, hogy mindennek inkább látszik, mint töröknek. Vízmentí részeiben teljesen a szigeti városokra emlékeztet: ugyanaz a kellemetlen szag, mely az ezerszámra száradó feltűzött halaktól, megáporodott víztől és sok minden egyéb okokból származik, ugyanaz a kétes tisztaság és ugyanaz a kétségtelen lomposság, uccán, házban és embereken. Eddig valami költőiséget kölcsönzött az egzotikus ruházat: a turbán, a fez, a salavári, a felkunkorodott orru papucs, a bő bugyogó, a nők zsákszoknyája és rejtélyes fátyla. Ma mindezt eltűnt nyomtalanul, mincsenek színek, nincs egzotikum, csak nyugati tucatáru, mely megszüntetett minden költőiséget és egyforma színtelenné húzta át az egész várost. Ot nap alatt egyetlen egy turbános férfit láttam: az egyiptomi követéségnek volt tisztviselője. Lefátyolozott nő három került utba, de ezeknek is csak testük felső részén volt a régi viselet alól már hegyessarku nyugati cipő és bokorugrószoknyát hordtak. A le-fel tolo-

gatható sűrű farácsok megvannak még mindenféle a házakon, mert ablakot pótolnak. Ez az egész különlegesség az Isztambuljá lett Konstantinápolyban.

A télen indult meg a kiméletlen hatósági harc az eddigi nemzeti irás ellen. Arab kölcsönzés volt idegen is, nehéz is, nincs mit sajnálni rajta, a latin betű azonban egyelőre csak nem tudja pótolni. Éjszaka rendőrök jártak kátrányos hordócskával és befestettek minden törökbetűs feliratot, akárhol volt is. Még az idegen követségek udvariasságából elhelyezett török feliratait is mind bemázolták. Lavakartak minden törökbetűs plakátot, a könyvkereskedésekből elkobozták minden törökbetűs könyvet.

Nagy becsülete lett egyszerre Isztambulban — valószínűleg a vidéken még sokkal inkább. — az elemista gyermeknek. Amerre az ember csak jár a félreeső uccákon, mindenütt néhány fehért ül össze egy-egy küszöbön, vagy uccai padon és mellettük egy-egy elemista silabizálgatja buzgón és éktelenül hangosan valamelyik helyi újságot. Újjával vezeti a sorokat balról jobbra, s az öregek megbotránkozva nézik, hogy nem jobbról-balra futnak a sorok. A gyermek a napi híreket olvassa fel, s a felnőttek így szereznek tudomást a világ folyásáról. Ha a gyermek még nem elég biztos a betűkben, ami nem csoda, mert hiszen van háromféle c és kétféle k, s mindegyiket csak egy-egy apró, alig látható jel különbözteti meg egymástól, akkor élénk vitaközlés indul meg, hogy mi is lehet az az érthetetlen szó, vagy Kemal vagy Zsemál a szóban forgó férfi, akinek nevét Cemálnak betűzi a gyermek. Ezek az apróságok már csakis latinbetűket ismernek; hiába nézegetnek mecsetek ajtaja felett a köbevésett cifra jeleket, a török irás egyetlen megmaradt emlékét; meg nem értik.

Hála Istennek, a külön török számjegyek is el fognak tűnni, mihelyt új pénzek lesznek. A mostani pénzzel alig ismeri ki magát a külföldi, mert a vert pénzen csakis török számjegyek vannak és ezek teljesen mások, mint akárminéle Európában szokásos számok. Az 5 szám például szeszélyesen összelapított 0 betű, nem kevésbé cifra és idegen a többi is, hogy a gyanútlan külföldinek markába nyomhatnak akármit a pénzváltásnál, mert ugysem tudja ellenőrizni. A pénz neve is eléggé változatos. Egység a török font, mely 3.80 magyar pengő körül van. Ez 100 piasterre oszlik, de a piastert hivatalosan már garasnak nevezik és kurusnak írják. A piasterben van 40 para, de az 5 paránál kisebb pénzdarab ismeretlen. A különböző nagyságu sárgaréz és fehér ércpénzek áthathatatlan rejtélyként merednek szembe az utazóval. Legegyszerűbb, ha megbizható üzletben átnyújtunk egy marék aprópénzt, s abból kiválogatja a kereskedő, hogy mennyiért adja az árut. A bankjegyek zöldek, tekintélyes nagyságuk, s francia szöveg is lévén rajtuk, könnyű velük tisztába jönni. Minthogy a pénzegység elég nagy, az árak meglehetősen magasak. Hogy még nehezebben ismerhesse ki magát az ember, a piaster részeit nem tizedes, hanem közönséges tört alakban írják ki. Például egy kiló kenyér 16²/₃ kurus. Azt a kétharmad kurust azonban kiszámolni külön tudomány.

Reggelenként az uccákon éktelen kiáltozással nyargal szét egy csomó izmos legény:

— Ekmeg! Ekmeg! Ekmeg!

Ordítózák uccahosszat, s az idegen előbb ijedten bámul rájuk, hogy mi bajuk lehet. Amikor aztán látja, hogy a vállukon hordott óriási gyékényszatyorból kenyeret árulnak, lassanként megnyugodik, hogy nem valami tréfázó kecskemé-

*) Etédinek „öt országban keresztül” című most megjelent könyvéből mutatjuk be ezt a kis részletet.

Balthazárt le akarják mondani

Bethlen tegnapi beszédének következményei — Református papi mozgalom Balthazár Dezső református püspök ellen

Budapestről jelentik: Horthy István főrendházi tag interpellációjára, amely Balthazár Dezső református püspököt támadta. Kontra Aladár képviselő, református pap és több társa mozgalmat indítottak arra nézve, hogy Balthazárt lemondassák püspöki méltóságáról. Az akciót azzal indokolják meg, hogy állása összeférhetetlen azzal a Magyarországra nézve feltétlenül hátrányos szerepével, amelyet külföldi tartózkodása alatt játszott.

Bizalmat szavazták Debrecenben Balthazár püspöknek.

Debrecenből jelentik: Balthazár Dezső református püspök ma délután Debrecenből Párisba utazott. Utjának céljáról nem nyilatkozott a sajtó képviselőinek.

Debrecenből jelentik: A református egyház presbiteriuma csütörtökön bizalmat szavazott Balthazár Dezső püspöknek.

Marinkovics: A kisantant gazdasági együttműködése ügyében nem történt megegyezés

Bucurestiben a jugoszláv-román kiviteli kartellről tárgyalt

BELGRÁD, július 3. Marinkovics külügyminiszter hazaérkezett és nyilatkozott a Pravda munkatársa előtt a csorbatói és bucaresti utjáról. Kijelentette, hogy utjának legfontosabb célja a gazdasági együttműködés előkészítése volt. Erről Csorbatón is nagyarányú vita folyt, de végleges megállapodásra nem tudtak

jönni. Kijelentette, hogy a kisantant kibővítéséről szó sem lehet, de a kisantant hajlandó bármely állammal együttműködést teremteni. Bucuresti-i útja egy kiviteli kartell megteremtése érdekében történt és ezenkívül tárgyalás alá vették a közös vámszervezet kérdését, hogy egyöntetű választ adjanak a Népszövetség ily irányú felszólításának.

A város állandó választmányának első ülése

ARAD, július 3. Aradváros állandó választmánya dr. Lulai Cornel polgármester elnöke alatt ma tartotta első ülését. Az ülés az eddigi gyakorlattal szemben a nyilvánosság kizárásával folyt le, a tárgyalások eredményét utólag közölték a sajtóval. Eszerint a mai állandó választmány a jövő hét szerdáján tartandó közgyűlés programját állította össze. A program első pontja a polgármester és két alpolgármester konfirmálása lesz. Ezután Zima Tibor és Omescu tanácsstagok, akik nem vettek részt az első ülésen, leteszik az esküt. Majd két tanácstagot kijelölnek a jegyzőkönyv hitelesítésére. Megválasztják a különböző bizottságok tagjait és a közgyűlés elhatározza a további közgyűlések megtartásának pontos idejét. A július kilencedikén tartandó közgyűlés délután öt órakor kezdődik.

tátorok ezek a megegyező alakok, hanem jámbor pékjegények. A kenyér neve törökül ugyanis ekmeg. Egy további csoport „Szü! Szü! Szü!” kiabálással hordozza körül a kannákat. A szü tejet jelent. Egyéb élelmicikket, a kelet többi városaitól eltérőleg, jórészt boltokban, vagy uccai sátrakban árulnak, nem háznak velük.

Isztambul specialitásaként azonban megmaradt a nagy bazár. Egész külön városrész ez, óriási boltzatok alatt, a régi isztambuli negyedben; óriási masszív kapukkal zárják le esténként, s le is lakatolják alaposan. A napsugár soha be nem hatol az irdatlan köveknek ebbe a birodalmába, ahol ma már villanyfény mellett, de részben acétfén lámpáknál is, árulgatnak minden eladhatót és vehetőt. Van külön árverező helyisége is, nagyobb értékű tárgyakra, nagyszerű butorraktárak váltakoznak szőnyeg-, edénykereskedésekkel, kőtélárukkal; ami ruhafélt ki lehet találni az eltiltott fezen és turbánon kívül, mindent árulnak itt. Azelőtt el lehetett igazodni az árusokon, hogy melyik micsoda nemzetbeli, ma már széken ülnek törökök is, s egyforma ütött-kopott mindentelű árus ide jórészt a vevő is. A kis bazárhelyiségekben — a drágább dolgokat külön fiúkében árulják — egész gyűjtemények vannak a falakon fényképek-ből és névjegyekből. Minden árus ezt kér külföldi yevőtől, hogy reklámnak kifüggesse. Csodálatos éleslátással kitalálják rögtön az idegenről, hogy miféle nemzetbeli, s aztán buzgón szedegetnek ki a gyűjteményből egy-egy ugyanolyan nyelvű névjegyet, hóbészédileg magyarul átírva, hogy az idegen nemzetbeli utazók itt szokták bevásárlásaikat leközölni.

Megjött Aradra az a rendelet, mely szerint az önkéntesek csak novemberben vonulnak be.

Az Aradi Közlöny megírta, hogy az egyéves önkéntesek bevonulását ezidén augusztus 1-ről novemberre halasztották. Annak idején megérdeklődtek az itteni katonai hatóságoknál, ahova azonban a rendelet akkor még nem jött meg. Munkatársunk ma újból felkereste a Cercul de Recrutare, ahol a következő hiteles információt kapta:

— A hadügyminiszter elrendelte, hogy az egyévi szolgálatra behívott önkéntesek úgy az 52. paragrafus szerinti, vagyis az érettségizettek, valamint az 53. paragrafus szerinti, vagyis az ipariskolások, azok akik altiszti iskolába mennek, a jövőben november 1-én vonulnak be az új véderő törvény értelmében. Ez a rendelkezés tehát már a most bevonuló önkéntesekre is vonatkozik, akik augusztus helyett novemberben tartoznak bevonulni.

Titkos találkahelyet leplezett le a rendőrség a Sárossy-uccában

A találkahely tulajdonosnőjét szabadlábban hagyják

ARAD, július 3. Tegnap este 10 óra tájban az erkölcsrendészeti ügyosztály egyik detektívje: Putariu rajtaütésszerűen behatolt a Sárossy-ucca 2. szám alatti házban özv. Molnár Mihályné lakásába, mert az a feljelentés érkezett a rendőrségre, hogy özv. Molnár Mihályné lakásán titkos találkahely van. Az özvegyasszony fiatal leányokat tartott a lakásán, akiket az éjszakákon sűrűn látogattak

férfiak. Amidőn Putariu behatolt a lakásba, az özvegyasszonynál két 18 év körüli leányt talált, akiket a reggel orvosi vizitre utaltak. Özv. Molnár Mihálynét ma délelőtt fölcitálták a rendőrségre és kihallgatták. Molnárné nagyott halló asszony, aki sehogysem akarta megérteni az ellene emelt vádat. Tekintettel arra, hogy nem történt rajtaérés esete, Molnárné szabadlábban maradt, de a vizsgálat folyik ellene.

Elintéződött

Iorga rektori lemondása

BUCURESTI, július 3. Körülbelül két héttel ezelőtt történt, hogy Iorga professzor lemondott a bucaresti-i egyetem rektori állásáról. A lemondás oka — mint megírtuk — az volt, hogy Tzigara-Samurcas egyetemi tanár, a Fundatia Carol I. igazgatója megsértette egy memorandumban Iorgát, aki fegyelmi feljelentést tett ellene. A fegyelmi-bírósg felmentette a tanárt, mire Iorga lemondott.

A lemondás általános feltűnést keltett és maga Costachescu közoktatásügyi miniszter

igyekezett a rektort lemondása visszavonására bírni. Iorga kijelentette, hogy azt csak abban az esetben teheti meg, ha Tzigara-Samurcast ez év végéig eltávolítják a Fundatia Carol éléről. Ha a terminus lejártáig ez nem történik meg, lemondása véglegesnek tekinthető.

Costachescu most hivatalos átiratban válaszolt. Köszönetét fejezte ki azért, hogy Iorga újból átvette a rektorátust és feltételre nézve közölte, hogy meg fogja változtatni a Fundatia Carol-intézmény alapszabályait s ezzel megszünteti az elégedetlenség és panasz indító okát. Az átiratot Iorga ma reggel kapta meg és a rektor kijelentette, hogy elfogadja az elégtételt. Így véglegesen elintéződött Iorga lemondásának ügye.

A SIMAY

Uszoda és Napfürdő

nők és férfiaknak együtt nyitva minden nap d. u. 5¹/₂—8-ig.
Bérlőknek nagy kedvezmény.
Uzás tanítás

11 maturánsból 5 elbukott a kat. gimnázium növendékei közül

ARAD, július 3. Ma került sor a katolikus gimnázium maturánsainak érettségi vizsgálatára. A mai csoport 15 jelentkezőjéből 11 volt katolikus gimnáziumi baccalaureáns, akik közül 6 vizsgázott sikeresen, még pedig: Bogyó György, Himmel Gyula, Körtélyessy Ernő, Mezei Tibor, Princz János, Mátyás Vilmos. A másik 4 diákból csak egy ment át, úgyhogy az eddigi vizsganapokból a mai sikerült a legrosszabbul és a katolikus gimnázium növendékei között ismét bőséges rendet vágott az idei érettségi.

100.000 lejes havi fizetése van a kolozsvári operazigazgatónak, de a tagok gázsiját leszállítja

KOLOZSVÁR, július 3. A Cuvantul mai számában éles támadást intéz a kolozsvári román opera igazgatója ellen. A lap szerint Pavel Constantin igazgató elnyomta az elismert tehetségeket, mint Pop Liát, Nestorescut és Aca de Barbut és előtérbe helyezte Tyron Szilviát, Peris Sofiát és más kevésbé ismert és kedvelt énekesnőket. Az igazgató fentasztikus összegeket költött az operák kiállítására, a tagok azonban csak kis fizetést kaptak. Rátér a lap az idei turnéra, amely oly hatalmas deficitel végződött, hogy Pavel Constantin igazgató bejelentette, miszerint kénytelen tíz százalékkal leszállítani a fizetéseket. Ez a művészek körében általános konsternációt keltett, annál is inkább, mert maga az igazgató százezer lejes havi fizetést élvez. A Cuvantul szerint a művészek vizsgálatot kértek a kolozsvári opera, illetve Pavel Constantin igazgató ellen, annak megállapítására, mi okozta a nagy deficitet.

SZINHÁZ IRODALOM MŰVÉSZET

Meg kell teremteni az Erdélyi Magyar Színház Társaságot!

hangoztatja Vas Gusztáv az erdélyi magyar színészet megmentéséről írt tanulmányában, amely első díjat nyert a Kölcsey-Egyesület pályázatán

ARAD, július 3. Rövid tanulmány fekszik előttünk az erdélyi magyar színészet jövőjének megmentéséről. Vas Gusztáv írta és vele az aradi Kölcsey Egyesület pályázatán az első díjat nyerte meg.

Vas Gusztávnak, mint régebbi színházi bizottsági tagnak, egészen közelről volt alkalma megfigyelni azokat az eseményeket, amelyek az erdélyi magyar színjátszást válságba döntötték és így tapasztalt diagnózisként áll a színészet betegségeiről. Megállapításai teljesen helytállóak a válság eredőinek leszögezésénél. Tanulmánya jobbra a válság okainak aprólékos feldolgozását meríti ki, a megoldást csak generális ötletben említi, de meg kell hagyni, hogy ez az ötlet valóban mentő gondolat.

A színházi válság ügyének nemzeti feladattá való előléptetését sürgeti Vas Gusztáv, amelyet új néprétegek, mint kultúrteremtő, bevonásával képzel el. A jövő nagy feladataihoz azonban nem szabad a múlt történelmi tanulságait felhasználni. Még az akkori idők lelkesedését sem lehet átvenni, mint injekciós erőadagokat a mai anyagi világba. Vas Gusztáv tanulmánya alapján tisztán a mai élet tapasztalataiból szabad leszűrni a jövő terveinek alapját, hogy miképpen lehetne új néprétegeket bevonni a színházi kultúra érdeklődési körébe.

Vas Gusztáv is leszögezi, hogy a színház messze eltávolodott eredeti hivatásától, annak legújabb formáiban és követett irányban való további fejlesztése a szó teljes bukását jelentené a szem követelményeivel szemben. Ma a szerződött sztár neve a vonzó illúzió és minden egyéb csak köríték. Ha a színház költészetet mer adni, munkájában magára marad. Erre az üzleti szempontból nagyfontosságú igazságra pedig elsősorban a direktorok jöttek rá, akik többször a legképtelenebb áldozatokkal dobták a színházra mindent, ami a szemet gyönyörködtette és ezzel szemben elhanyagolták azt, ami az értelmet szolgálta.

Szomorú jellemzőként említi fel Vas Gusztáv a kibüvölt színházi életre, hogy amilyen arányban lettek urra a szem igényei a színházban, éppenugy kicsuszott az erkölcsi alap is a deszkák alól. Szülyösbitja a bajt az a körülmény is, hogy a bohém-szerű gondolkozásból még nem gyógyult ki a színész, akinek köréből lép elő önhatalmulag a direktor és elődeitől öröklött könnyelműséggel folytatja a szokásos színházgátlást, anélkül, hogy birtokában lenne a színházgátlás legelső feltételeinek, az általános műveltségnek, a megingathatatlannak jellemnek és a számolás művészetének.

Mindezek mellett a válság kérdését legelső-sorban anyagiakra vezeti vissza Vas Gusztáv, meg azokra a terhekre, amelyek a kisebbségi színészet szabad életének hangoztatása mellett békítik meg a színház fejlődését. Adó, helyi hatóság bérleti feltétele, román propaganda-társulatok rendszertelen látogatása, továbbá színházhiánya, a csakis román állampolgárságú színészek szerződhetősége olyan béklyók a magyar színészetre, hogy szinte érthető következménye az előadások művészi követelményeinek visszafejlődése.

Lényegesen befolyásolja a vidéki színészet fejlődési lehetőségét a mozgófényképipar és a rádió. Hiábavaló a magyar kultúrfeladatra történő hivatkozás. A nagyközönség mosolyogva teszi túl magát az elkoptatott frázison és a maga elgondolása szerint keresi az újság ingerével ható szórakozását. És Vas Gusztáv igazat is ad a közönségnek. Mert a színház nem az, mint volt régen. A kultúra mindig kevesebb lesz a színház előadásai-ban és előnyomul minduntalan — az üzlet.

A színházat, mint nemzeti közincset beállítani ezeket csak a legnehezebb áldozatok árán, új működési irány követése és a színháznak a közönség tulajdonává való emelésével lehet. Az egyéni vállalkozók kezéből átvenni a nagy egyetemesség nemzeti feladatai közé.

Ezt pedig Vas Gusztáv úgy képzei elérni, ha legsürgősebben megalkul a Magyar Színház-társaság, amely be kell hogy szervezze Erdély magyar közönségének minden rétegét. Előre egy ve-

zetőséget állít, amely teljes erkölcsi és anyagi biztosítékot nyújt. E társaság egyik tagja részére koncessziót kér, bérli a színházat, fixfizetéses művészeti igazgatót alkalmaz. A társaságnak kötelessége lenne átvenni a köztudatba, hogy a színház most már nem egy vállalkozó igazgatóé, hanem a magyarságé magáé és annak boldogulása az ő legegységesebb érdekévé vált.

Itt befejeződik Vas Gusztáv tanulmánya, megállapítása és terve, amely nem kétséges, hogy gondos, lelkiismeretes kivitelben okos megoldást jelentene a válságba sodródott erdélyi magyar színészet megmentésére.

* Ma teljesen új műsorral játszik Salamon Béla. A szerdai és csütörtöki előadás után a közönség meggyőződhetett arról, hogy amit Salamon Béla ígért, azt meg is tartja. Három órán keresztül egy pillanatra sem szűnt meg a közönség kacagni, olyan nagyszerűen mulatva, hogy nagyon sokan voltak olyanok, akik tegnap este másodszor is megnézték az előadást. Ma a bucsuestén teljesen új műsor. Tekintettel a hatalmas sikerre, jegyekekről ajánlatos előre gondoskodni.

* Fekete Mihály színházulata elbucszott Kisjenőn. Kisjenői tudósítónk jelenti: Tegnap este fejezte be Fekete színházulata a tíznapos szereplését Kisjenőn. A nehéz gazdasági viszonyok ellenére is a közönség meglepő pártolással honorálta a társaság nívós előadásait és elég gyakran „táblás ház” tapsolt a lelkes gárda játékaiknak.

* Arad nyári színházulata. Szombaton este nyílt meg a Central étterem nyári kerthelyiségében (kedvezően idő esetén a teremben) a Művészszínház. Színházulata egyfelvonásos kis operettek, tréfiák, boházatok, dalok és táncok. A művészszínház szereplői egytől-egyig garancia arra, hogy ez a nyári vállalkozás nívós és népszerű lesz. A primadonnája ennek a kis művészulataknak Kovács Kató. Galetta Ferenc, Felhő Ervin, Darvas Ernő, Berec Mancsi, méltó partnerei lesznek a neves primadonnának. A bemutató előadás július 5-én, szombaton este negyed 11 órakor lesz megtartva. Belépti díj nincs, az éttermi árak nem lesznek felemelve, csupán a műsor megváltása kötelező, személyenként 20 lejért. Előadás után parkettánc. A zenét az előadáshoz és a tánchoz a közkedvelt Lammer és Monyadi jazz szolgáltatja.

Kikapós kínai menyecskék

HONKONG, július 3. A kínai nőt a múlt századokban páriának tekintették, aki semmiképp sem veheti fel a versenyt a férfiakkal. Ennél fogva kizárták mindenféle jogból. A családapa, meg a férj feltétlenül uralkodtak rajta. Mióta azonban Kinában győzött a forradalom, a nők visszakapták minden jogukat, teljesen egyenlők lettek az erősebb nemmel. A törvény és a társadalom a férfi testvéreként kezeli őket. A hirtelen változás persze forradalmi helyzetet teremtett a legtöbb kínai házasságban. A férfiak panaszkodnak, hogy feleségük kikapós. Egyre több a válás s annak kezdeményezői mindig a nők. Sanghaiban, Honkongban, de minden nagyobb városban a törvényszékek előtt, minden áldott nap válpörök folynak le. A válás megokolására a nők főbbnyire csak azt hozzák föl, hogy nem tudnak együtt élni férjükkel.

A kínai statisztika szerint 1924-ben a sanghai törvényszék csak 64 válást mondott ki. 1927-ben azonban 600-ra rugott a válások száma, a következő évben 1400-ra, 1929. első felében 2000 házaspár vált el Kinában. Az újságokban csaknem minden nap jelennek meg ilyenféle nyilatkozatok:

„Mi kik aláírtuk ezt a nyilatkozatot, vagyis Csui-Siuji-Csao és Ting-Lien -Csen férj és feleség voltunk annakelőtte boldogan éltünk, mint hitvestársak, de most rájöttünk, hogy gondolkodásunk teljesen különbözik egymástól, nem élhetünk többé együtt. Ezért elhatároztuk a válást. Kijelentjük, hogy önszántunkból, közös megegyezéssel váltunk el.”

VARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ

ELŐFIZETŐINKNEK,

valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárholvá utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napenkénti pontos feladásáról gondoskodik

házasságunknak. A mai naptól fogva nem vagyunk férj és feleség, mindketten szabadon rendelkezhetünk magunkkal. Ha bármelyikünk meg akarja újból házasodni, semmi és senki sem szegülhet ellene elhatározásának. Házasságunkból született leánygyermekünk az anyáé és az apának sem most, sem a jövőben semmi befolyása nincs neveltetésére. Mindezt sajátkezű aláírásunkkal hitelesítettük.”

Hát így fest a házaselet manapság már Kinában is.

Jugoszláviába szökött Chesti főhadnagy merénylője

Önként jelentkezett — Maga sem tudja, miért követte el tettét.

Rómából jelentik: Chesti főhadnagy, az Albániában állomásozó olasz ezred meggyilkolt parancsnokának merénylője Jugoszláviába szökött, ahol önként jelentkezett a rendőrségen. A gyilkos egy albán katona, aki maga sem tudja, miért követte el tettét. Letartóztaták. Kihallgatása folyamatban van.

Az aradi magyar népiünnepély

Július 13-án nagyméretű Magyar Népiünnepélyt rendezünk. Ennek a népiünnepélynek a védnökségét a Magyar Párt vezetői és a magyar városi tanácsosok vállalták. Aradnak legszebb helyén lesz a Magyar Népiünnepély, a Baross-parkban. Az egész Baross-park, a Kulturpalotától a Kioszkig, a rendezőbizottság rendelkezésére áll. A rendezőség a látványosságok olyan tömegét nyújtja, hogy szem-száj, mit kíván, minden található lesz.

Nem áruljuk el valamennyi látványosságot, mert hiszen egyrészt meglepetésnek tartogatjuk, de annyit mégis közlünk, hogy lesz egy olyan magyar csárda, amolyan „falu végén kurta kocsmá”, amelyben igazi betyár, igazi cigány mellett fogja énekelni, hogy aszongya: „Kocsmárosné száz icce bort, száz szál gyertyát ide az asztalra!” Ebben a kocsmában különben vacsora után a legjobb magyar halászlé lesz kapható.

Mondanunk sem kell, hogy étel-itálról kellő gondoskodás történik. A rendezőbizottság ezután is felkéri mindazokat a vendéglősöket, cukrászokat, cukorkakereskedőket, akik vállalnák az egyes árusító sátrakat, jelentkezzenek a rendezőbizottságnál a Magyar Párt irodájában. Ezenkívül virágsátor, konfetti- és szerpentin-árusítás, céllövészet és hasonló tömegszórakoztató vállalkozók jelentkezését ugyancsak szívesen veszi a rendezőbizottság.

A rendezésben — úgy mint a nagyszerű Magyar Bálaknál is — a nőgyölkök agilis hölgyei is kiveszik részüket. A pártirodában ma délután gyűlés volt, amelyen valamennyi nőgyölkő képviseltette magát.

Mondanunk sem kell, hogy a cél, amelyért rendezzük ezt a Magyar Népiünnepélyt, hasonló az eddigi nagy ünnepeink célkitűzéséhez: a magyar ifjúságért, a magyar ifjúságért rendezzük.

Még csak annyit, hogy a Magyar Bálakon „csak” kétezer ember fért el, a Magyar Népiünnepélyen ellenben ötezer ember részére is lesz hely. Számítunk is rája, hogy minden igaz magyar ott lesz. Közelebbi felvilágosítást a Magyar Párt irodájában (volt Szent László-utca) nyújt.

Amiről az aradi strandon beszélnek

Kulissza mögötti harcok — Egy özsonna a strandon — Kornis Margit nagy fölényrel vezet a szépségversenyen

ARAD, július 30. Elvitázhatatlan, hogy nem tartozik utolsó gyönyörűségek közé, végigmenni az aradi strandokon, gyönyörködni a triko-költeményekben, amelynek olyan plasztikusan ölelik át a formákat, olyan finoman, odaadón tapadnak a lebarnuult, bársonysimású bőrökre, mintha nem is volnának. Mintha piros, kék, zöld, sárga és lila színekkel tetovált bőrű hölgyek flörtölnének, kacagnának, élnének ebben a tikkasztó kánikulában, ami a mai napon is hatalmas tömegeket korbácsolt ki a strandokra.

A pletyka sziszegő kigyója sehol a világon nem él olyan intenzív életet és sehol sem fejlődik annyira, mint a strandokon. Egy csinos, nyulánk, fiatal leány, akinek derékon felül láng-vörös trikája van, alul pedig a sötétkék alapot riktó piros színű sárkányok ékesítik, egy leány-társaság középpontjában áll és beszél:

— Tudjátok, hogy X. Y. miért vezet a szépségversenyen? Azért, mert Sanyi udvarol neki, a bankhivatalnok. Lássátok, most is ott ül a büffében és az Aradi Közlöny szavazólapjait tölti ki. Hát igazság ez — folytatja indignálódva, — azért, mert Sanyinak tetszik, őt nyilvánítják a legszebbnek.

— Kérlek szépen Ius, — felel egy másik leány — végeredményben egy zsüri fog dönteni és nem a Sanyi.

— Az igaz, de látod, én, vagy te, alig kapunk szavazatokat, pedig: és nem akarok hízlelenni, de sokkal szebb vagy, mint ő. (Szerényen): De azt hiszem én sem maradok mögötte.

Egy harmadik leány: Mi az, hogy mögötte maradsz, hiszen sokkal szebb vagy nála. És itt mindnyájan elmondhatjuk minden dicsekvés nélkül, hogy szebbek vagyunk.

A többi leányok élénken helyeselnek és éppen a helyeslés kellős közepében megérkezik az a leány, akiről szó van, aki a verseny jelenlegi állásának első helyezettjei között szerepel.

— Rólad beszélünk drágám, — mondja egy sárga, gyapjutrükös fiatal leány — éppen arról van szó, hogy az igazságot végre megmutatja az Aradi Közlöny szépségversenye. Ha pedig az igazság, mindvégig az marad, te nyered az első díjat.

— Igaz, igaz — helyeselnek a többiek.

A strand-szépség pedig zavartan mosolyog, szerénykedik és pirulva mondja:

— Óh, kérlek szépen higgyétek el, csak véletlen szerencse az egész. Ti mindnyájan legyél jobb annyira megérdemelnétek, mint én.

Egy másik társaságban hasonló téma folyik. De egy harmadikban, negyedikben, tizedikben és mindenütt itt kint a strandon az Aradi Közlöny szépségversenyéről beszélnek. Hihetetlen népszerűséget ért el ez a verseny a közönség körében és szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy ennek a népszerűségnek a fénye beglóriázza az Aradi Közlöny munkatársait is. Mintha nekünk befolyásunk volna a verseny eldöntésében, mintha nekünk módunk volna arra, hogy egy-két száz szavazatot hozzácsempésszünk valaki nevéhez, olyan kedvességgel és szívesen fogadnak. Az újságíró megérkezik.

— Tessék drága szerkesztőjúr, üljön le itt nálunk. Parancsol egy kis friss vajaskenyéret, zöldpaprikával, vagy talán egy-két barackot, esetleg körtét? Na, fogadja el, hiszen olyan önzetlenül és szívesen adjuk. Higyje el, maga olyan szimpatikus nekünk.

— Igaz, majd elfelejtettem megkérdezni, milyen meglepetést készít elő most az Aradi Közlöny?

Az újságíró diszkréten mosolyog. Jóízűen falatozik a zöldpaprikás vajaskenyérből és nem utasítja vissza a gyümölcsöt sem. Amíg eszik, nem beszél. Fokozni akarja a kíváncsiságot. Még szájában van egy fél barack, amikor megszólal:

— Nagy meglepetések vannak készülöben.

— Beszéljen drága, mik azok a meglepetések. Ugy-e megmondja?

Az újságíró nem felel azonnal. Hagyja, hogy szenvedjenek a kíváncsiak. Végre megszólal:

— Szigorú fogadás köt ahhoz, hogy diszkrét legyek. Azonban annyit mégis elárulok, hogy akik most előrejutnak a versenyben, azok boldogan fognak majd felsóhajtani: „Milyen jó, hogy szépek születtem.”

— Szerkesztő ur drága, nem csinálna valamit, hogy egy kicsit előbbre jussak. Hiszen mi tudjuk, hogy minden magától függ.

Az újságíró nem akarja, hogy tekintélye megcsorbuljon és a kérésre ezt válaszolja:

— Csak bizza rám. Mindent elkövetek a maga érdekében.

De ugyanakkor tudja, hogy egyebet nem tehet önagysága érdekében, minthogy legközelebb ismét elfogadja az özsonnára való meghívást.

Az újságíró távozik és egy másik társaság fogja meg. Majdnem pontosan lejátszódik az előbbi jelenet. Mindenki kíváncsi és izgatottan érdeklődik az Aradi Közlöny szépségversenye iránt. Alkonyodik. Egy-két fiatalember még besiet valamelyik trafikba és Aradi Közlönnyel vásárol, hogy a holnapi számba bekerüljenek az általa leadott szavazatok. Lázasan töltik ki a szavazócédulákat és rohannak vele az urnához. Este hét óra. Kinyílnak az urnák és kihullanak belőlük a szavazó-céduák. Kezdetét veszi az összeszámlálás, ami nem kis munka. Késő éjszaka van, mire befejeződik és pattognak a szedőgépek, dübörög a rotációs, nyitott szájából ömlik ki az újság — amely leközlő az alábbi névsort, a szavazások legújabb eredményével:

Kornis Margit	2598
Vigh Ibolyka	2250
Aszlán Baba	1950
Vajda Mancsi	1620
Halmos Bözsi	1168
Székely Klári	1045
Szabó Olga	817
Vas Boriska	682
Sepsy Sándorné	678
Barbura Iris	612
Suciu Jánosné	530

Az ORDINEA két ismeretlen nevet emleget a német kémek leleplezésénél „Él-e még a két kém?”

BUCURESTI, július 3. Az Ordinea mai számában megkezdte a nagy garral bejelentett háborús kémkedési leleplezéseit. Mint az Aradi Közlöny megírta, a liberális-párt eme félhivatalos organuma, a napokban bejelentette, hogy a háború idején, a német megszállás alatt több román katonatiszt, diplomata és köztisztviselő akadt, aki a német uralkáért hazaárulást követett el, kémkedett a németek javára és katonai okmányokat szolgáltatott ki Németországnak. A németek 25 millió márkát osztottak ki ilyen célokra s a pénzt nagybárá a szófiai német kémszervezeti hivatal szállította Bucurestibe.

A lap ma folytatja leleplezéseit. Egyelőre két, nekünk ismeretlen és jelentéktelen urat leplez le, egy Alexandrescu nevű constantai és egy Anghel Ionescu nevű tulceai megbízottat. 1915. márciusában a bucuresti-i német követiség constantai kirendeltsége útján Bucurestibe kérte I. Alexandrescut azzal, hogy a katonai attasénak haditengerészeti felvilágosításokra van szüksége. Alexandrescu nyomban eleget tett a parancsoknak és ezen időponttól kezdve egy éven át dolgozott havi 35—50.000 lej honoráriumért. 1916. február 10-én a követiség Anghel Ionescu tulceai tisztviselővel került össze és számos értékes, fontos katonai aktát kapott tőle. Itt azután az Ordinea egészen furcsa bejelentést tesz:

— Él-e még ez a két kém? — teszi fel a kérdést. Ezt a constantai és tulceai polgárok jobban kell tudniok. A katonai és polgári hatóságok pedig megállapíthatják, hogy az illetők a törvény értelmében felelősségre vonható-e még. Ha nem, úgy vigyázni kell rájuk, főképpen arra, hogy tisztikkel ne kerüljenek össze, mert aki már volt áruló, az újból lehet az.

A furcsa meglepetést keltő bejelentés nyo-

Vértes Cella	444
Joanovics Györgyi	426
Reichel Lulu	425
Scharfstein Mancsi	358
Hajnal Babi	334
Kabdebó Imi	315
Löcs Maca	313
Brunner Káci	305
Kluger Duli	287
Uglesity Olga	286
Kelemen Irma	275
Bock Hermanné	271
Szömörkényi Magda	251
Szigeti Baba	232
Nádassy Erzsébet	199
Sándor Mancsi	188
Farkas Mariska	176
Vulcu Mici	173
Roth Klári	168
Jahl Marcsi	160
Duffner Rózsi	142
Madas Juliska	131
Bartók Irénke	126
Heller Olga	125
Scharfstein Emma	123
Kárpáthy Irén	122
Anerkan Lucy	118
Berar Ilonka	107
Valetin Lili	85
Nyári Anikó	80
Meiszner Gyuláné	80
Comsa Baba	77
Berger Pólika	67
Grosz Klára	60
Paulini Róbertné	54

PÉCSKA:

Mang Médi	174
Kuliner Irén	112
Heilm Klára	91
Kováts Ica	65

Mint látható, a mai eredmény ismét lényeges változásokat hozott a szavazásokban. Különösen jelentős lendületet hozott a mai szavazás Kornis Margitnak, aki második helyről első helyre került és fölényesen vezet. Jelentékeny ugrást tett Vas Boriska is, aki rövid pár nap alatt annyi szavazatot kapott, hogy ha ebben az arányban folytatja előrelendülését, rövidesen a legelső helyre kerül.

mán mindenki arra a gondolatra jut, hogy az Ordinea igen jól ismeri a két leleplezett férfit, akikkel megakarja kezdeni a kémkedési-hajszája áldozatainak névsorát. Most egészen biztos, hogy a lap hajszát készít elő ezzel a cikksorozatával azok ellen, akiket politikai okokból kifolyólag ártalmatlanná akar tenni.

Cserbenhagyta a prohibíciót a szesztilalmi rendőrfőnök

Newyorkból jelentik: A prohibíció ellenségéi ma diadalt ülték. Campbell rendőrfőnök, aki a prohibíciós rendőrségnek három éven át volt a főnöke, lemondott állásáról és ma kijelentette, hogy a prohibíció ellenségeihez csatlakozik és annak megszüntetése mellett küzd, mert az a meggyőződése, hogy a prohibíció árt az országnak.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: HOLLYWOOD REVÜ. Átlomszerű élmény cselekmény nélkül. Mesébe illő pazar kiállítás, még Amerikában is szokatlan fényűző pompa. Beszéd, ének, tánc, 25 sztár, 10 slágerszám, 200 girl. Ezt megelőzőleg Titta Ruffo énekel a „Szevillai borbély”-ból. Előadások 5, 7 és negyed 10 órákor. Kezdéskor az ajtók lezártnak.

SELECT 5 és 7 MODERN fél 10 órákor. A 113-AS PARAGRAFUS. Szenzációs vigjáték. Főszerepben: Reginal Denny.

ELITE: 5, 7 és negyed 10 órákor: BÜNTÖRÖKLÉS. Szeksztuál-pathológiai iránydráma. Főszereplők: Walter Rilla, Maria Solveg, Valerie Boothby.

GRADISTE: 7 és 9 órákor: NEVADA. Amerikai wild west dráma. A főszerepben: Gary Cooper, Thelma Todd és William Powell.

H I R E K

Neveletlenség

Sokszor hallunk panaszt mostanában a jó modor hanyatlása, udvariatlanság és a társadalmi illemszabályok semmibevevése miatt.

Legtöbb vád a dohányosok ellen van. Cigarettazás olyan helyen, ahol kiírva, vagy ki nem írva, de köztudomású, hogy tilos a dohányzás, mint teszem fel báli teremben. A hamu elszórása a szélrózsa minden irányában és ami nagyobb baj, selyemkarszékerekre és perzsaszőnyegekre. Beszélgetés, sőt táncolás cigarettával a szájban. A füstnek a felebarát orra alá fújása, ami kivált akkor kellemes, ha a felebarát még eszik.

A sétálók viselkedését is sokat gáncsolják. Emberek szeretnek négyen-ötven négyen egy sorba és bucsuzáskor az uccasarkokon csoportosulással forgalmi akadályt képezni.

A férfiakat megszólítják, mert nem adják át helyüket a villamoson, mert kalapemelés helyett beérik a karima megbillenésével, mert nem tudják melyik oldalra kell engedni sétánál a hölgyeket. A mi a biciklistákat és motorbiciklistákat illeti, egész sorozatos panasz van viselt dolgaikról, amiket részben egymással szemben, részben szegény gyalogosokkal követnek el.

Ha ilyesmit látunk, mindig irigységgel gondolunk a művelt nyugatra. Franciaországra, ahol minden ember olyan udvarias, mint azok a fehérparókás márkik és márkínok, akiket az operettszínpadon látunk hajlongani. Németországra, ahol mindenki olyan pontos és rendezés és úgy tiszteli a rendeletet, akár dohányzást, akár közlekedést szabályoznak, hogy udvariasságra már nincs is szükség. Amerikára, ahol a nőt ma is úgy respektálják, mint középkori lovagok tették és legfőképpen Angliára, az európai illemszabályok bölcsőjére, ahol már akkor szépen tudtak enni a szegényemberek, mikor nálunk még a nagyságos urak is szájukba dugták a kést, ahol a legszegényebb családban is megtisztelik egymást azzal, hogy átöltöznek vacsorához és ahol már ötven év előtt megjelent a Don't, az a könyvecske, mely szabályokba foglalja mindazt, amit tilos csinálni annak, aki azt akarja, hogy jómodoru emebernek tartsák.

Micsoda finom uri népek lakhatnak arra nyugaton! Milyen élvezet lehet ott uccán társaságban, villamoson, mindenfelé az élet!

Legalább is így képzeljük mi innen. A valóság másképp fest.

Egy angol lap körkérdésben interpellálta meg olvasóit, hogy miket tartanak a legelterjedtebb neveletlenségnek és mi a véleményük az angol viselkedés leromlásáról és a társadalmi formák eldurvulásáról.

A legtöbb olvasó a következő bűnöket találta gyakorinak és szigorúan elítélendőnek:

- Pontatlanság randevukon.
- Teleszáljal beszélés.
- Másnak a szavába vágás.
- Társalgás előadás közben, vagy rádiózás közben, színházban stb. vagy koncerten.
- Színházba elkésve érkezni.
- Hirtelen letenni a kagylót (Telefonnál).
- Nem felelni levelekre és kérdésekre azonnal.
- Személyzetet idegenek előtt rendreutastani.
- Kölcsönökért könyveket vissza nem adni.
- Késő éjjel nyitott ablaknál rádiózni vagy grammofonozni.
- Kézszeritáznál föntartani a keztyűt.
- Nyilvánosan kimutatni bosszúságunkat vagy bárminő érzelmünket.

Kiabálni a pincérrel vagy üzletben séggeddel.

Gyerekekről jelenlétükben véleményt mondani.

Hangosan kacagni.

Az uzsonna maradványokat a fűvön vagy strandon szétszórni.

Sorban állásnál előretolzkodni.

Olvashatatlan irással írni.

Üzletben kiserőszakolni a soron kívüli kiszolgálást.

Nyilvános járműben hangosan beszélni.

Gyilkosan nézni azokra az utasokra, akik megakadályoznak abban, hogy végigfeldhessünk a vasuti kocsiban.

Elengedni egy automatikusan záródó ajtót anélkül, hogy megnéznénk, nem jön-e valaki utánunk, akire ráesik.

Vonaton felrakni a lábat, a szemközti ülésre.

Bridgenél veszekedni, vagy akár szembe-tűnően mérgeledni.

Felolvasni valakinek részleteket újságunkból, vagy könyvünkől, aki szeretné nyugodtan olvasni a magáét.

Beolvasni az ismeretlen villamosszomszéd újságjába.

Az angol lap a legszellemesebb válaszok közt díjakat osztott ki. Az első díjat ez a pályázat nyerte:

Az önök kérdése nagyon nehéz. Nem is lehet felelni rá egyszerűen azért, mert jövevetségek, jómodor ma nem létezik, ennél fogva az ellenkezője sem létezhet.

Mindezekből némi kárörömmel állapítom meg, hogy a művelt nyugaton sem — hogy műveletlenül mondjam — fenéig tejjel a világ. Az emberek ott is sopánkodnak és panaszoknak felebarátjaik neveletlenségét, miközben bizonyára meglátják szemükből a szálkát, de elkerüli figyelmüket az a bizonyos gerenda. Aminthogy én is örömmel csaptam le erre az angol szálkára, ami kicsit elvonja figyelmünket a magunk gerendájáról.

L-a.

— Időprognózis. Tulnyomóan felhőtlen idő, valószínű emelkedő hőmérséklettel.

— Miklós herceget diszmérvőkké avatják. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i műegyetem tanári kara rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy Miklós herceget honoris causa mérnöké avatja.

— Volpi gróf Budapesten. Budapestről jelentik: Ma délelőtt Volpi gróf volt olasz pénzügyminiszter. Arlotta követ társaságában meglátogatta Bethlen István gróf miniszterelnököt, akivel több, mint egy óra hosszat tanácskozott. A tanácskozásokba belevonták Wekerle Sándor dr. pénzügyminisztert is. Délben a miniszterelnök dezsónét adott Volpi gróf tiszteletére, este az olasz követség dínet rendezett.

ORTNER cipőszalonja és ortopéd cipészete Aradon v. Salac-ucca 5. sz. alatt

— A szovjet üdvözlő Németországot a Rajna-vidék kiürítése alkalmával. Moszkvából jelentik: Litvinov külügyi népbiztos a Rajna-vidék kiürítése alkalmából üdvözlő táviratot küldött Curtius német külügyminiszternek. A táviratban megemlíti, hogy Szovjetország kormányja már 1923. januárjában az egész világ előtt állást foglalt a Rajna-vidék megszállása ellen és így a bekövetkezett kiürítés a szovjet kormánynak elégtételül szolgál.

— A lótappanama bílnügyi mérlege. Budapestről jelentik: A lótappanama ügyében ma hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint egy hadbiztos, fiz gazdasági tiszt van letartóztatásban, míg egy tiszt öngyilkos lett.

Nagy diáktüntetés Bombayban

BOMBAY, július 3. A diákok ismét nagy tüntetést rendeztek. A tüntetőket bambuszbotokkal verte szét a rendőrség. Az összeütközésnek négy súlyos és husz könnyebb sebesültje van. A Peshavan közelében lévő vasuti pályatestre bombát helyeztek, amely azonban kárt nem okozott. A nyomozás szerint a merénylők a személyvonatot akarták felrobbantani.

Óriási erdőtüz Dessau mellett

DESSAU, július 3. Dessau környékén nagy tűzvész pusztít. Az erdőtüz több mint száz holdnyi területre kiterjed. A tüz lokalizálására árkokat ástak, azonban ez az oltási kísérlet sikertelen maradt, mert a lángok az árkok felett tovább terjedtek. A tüz oltására több ezer embert rendeltek ki. A veszedelemet a Dessau—Oriental országúton fogják lokalizálni, mert ez az út teljesen körülzárja a lángbaborult erdőterületet. Dessau környékéről katonaságot vezényeltek ki az oltáshoz.

Súlyos autóbaleset érte László Fülöp fiát Londonban

Londonból jelentik: László Fülöp Patrik nevű fiát ma súlyos autóbaleset érte. László Patrik egyik barátjával Salisburybe kocsizott. Utközben az autó első kereke levált és a kocsiban ülők kiestek. László Patrik súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a Salisbury-i kórházba. Barátja azonban a helyszínen meghalt.

— A magyar vizumkényyszer könnyítést készítik elő. Budapestről jelentik: Számos gazdasági érdekképviselő ma együttes kiildöttséget menesztett Walkó Lajos külügyminiszterhez, kérve a vizumkényyszer eltörlését. Walkó megnyugtató választ adott, kijelentette, hogy sürgősen értekezletet hív egybe, amelynek célja a vizumkényyszer alapos enyhítése lesz, ezenkívül pedig gondoskodni igazolványok kiállításáról, amelynek beszerzésével a külföldieknek nem kell előzetes vizumot váltaniuk, hanem utólagosan helyegeztetik le igazolványukat.

— Házasság. Fábrián Ella és Weiss Sándor házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Fleissig Sándor és Kaufmann Erzsike f. é. június 30-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Kürtszóval akarták megszüntetni a földrendést. Londonból jelentik: Kalkuttában az elmúlt éjszaka földrengés pusztított. A város lakói hálóruhában szaladtak ki az uccára, ahol kürtöket fújtak a haragvó kigyóisten kibékítésére.

— Rendőrségi hírek. A nagybuszáki állomásfőnök jelentést tett az V. kerületi rendőrségen, hogy Szabó András, Petrovits János és Onescu Jonel nevezetű egyének bizonyára fosztogatási céllal levágták az állomáson található vagonok plombáit. — Vukinger József aradi lakos ma megjelent a rendőrségen és előadta, hogy 15 esztendő leánya elhagyta a szülői házat az ő beleegyezése nélkül és azóta eltűnt. — Mayer Sándor Strada Eminescu 20—22. szám alatt lakó divatkereskedő bejelentette az ügyeletes rendőrtisztnek, hogy tegnap fél 3 óra tájban, a déli záróra alatt ismeretlen tettesek behatoltak üzletébe és onnan mintegy 2000 lejt elloptak.

— Féltékenységi dráma Borsodban. Miskolcra jelentik: Szabó Dániel nyugalmazott vasutas féltékenységből egy konyhakésével leszurta Bády Andrásné 33 éves Kál községhelyi asszonyt. Mire a gyilkos lakására mentek, hogy elfogják, az felakasztotta magát.

Művész-színpad a Központiban.

Julius 5-én, szombaton este 10^{1/2}-kor nyílik meg a CENTRAL nyári kert-helyiségében (kedvezőtlen idő esetén a teremben) a MŰVESZ-SZÍN PAD.

Fellépnek: Kovács Kató, Galetta Ferenc, Felhő Ervin, Darvas Ernő, Berec Mancsi.

Belépti díj nincs. — Éttermi árak rendezek. — Műsor 20. — Lej személyenként.

VIZUMOT Sándor Ferenc

Arad legrégibb vízum-
íródjaja a legelő-
nyősebben intéz.

— Holnap reggel száll le a City of Chicago. Chicagoból jelentik: A City of Chicago 21 nap, 5 óra óta repül. A gép pénteken hajnalban száll le.

— Kétezer hektárt pusztított el Franciaországban a jég. Párisból jelentik: Franciaország nagy részén hatalmas vihar pusztított a napokban. Az egyik helyen óriási víztölcsér keletkezett, amely után fél órai hatalmas jégeső kerekedett. Diónagy ságu jégek estek. A jégeső 2000 hektár területet pusztított el. A vihart megelőzőleg óriási orkán volt, amely a táviróoszlopokat és a fákat tövestől tépte ki. — Ugyancsak itéletidő pusztított Nápoly környékén is, ahol 20.000 líra kárt tett. A vihar ott 2 kilométer hosszú területen száguldott végig, mondhatni az egész olasz Rivierán hatalmas jégeső vonult végig. Végül erős jégeső pusztított Jungheim környékén, ahol egy negyed óráig esett a jég. Az egész vetés elpusztult. A város ucacáin két méter magas víz van.

— Az angol király kinyitja az indiai kormány aranykapuját. Londonból jelentik: V. György angol király július 8-án nagy ünnepek közepette nyitja ki egy aranykulccsal a londoni indiai kormány aranykapuját. A palota remekműve az indiai stílusnak és pompának. Az ünnepélyes aktus alkalmából a király beszédet mond, melyet a londoni rádió Indiába is közvetít. Az angol rádióleadók ezen a napon szünetelni fognak, hogy megkönnyítsék a király beszédének átvitelét.

— Felavatták az ötödik antialkoholista páholyt Aradon. Mint ismeretes, a múlt év végén Muresán János városi főmérnök elnöksége alatt megalakult a Good Templar rend aradi tagozata is. A kezdetben szerény keretek között működő egyesület Muresán főmérnök marospartii lakásán tartotta gyűléseit. A tagok száma azonban állandóan szaporodott, úgyhogy ez év elején már az aradi antialkoholisták saját otthonukba költöztek, a Szabadságtéri Bársony-ház I. emeletén béreltek maguknak helyiséget. Ott azután rövidesen megalakult a második páholy, majd néhány hónap múlva az Erzsébeti elemi iskolában Vatián Anna igazgatónő elnöksége alatt újabb két Gyermekpáholy alakult. A gyermektagok száma ma már eléri a kétszázhatvanat. A múlt hó harmincadikán a temesvári kerület megbízása folytán Muresán főmérnök, mint a kerület II. templárja fölavatta az ötödik aradi antialkoholista páholyt, amely Juventus néven alakult meg. Főtemplárja dr. Simon Ernő orvost, II. templárrá pedig Adám Sándor ügyvédjelöltet választották meg. Hírek szerint rövidesen megalakul a hatodik páholy is, melyet főleg kereskedelmi alkalmazottak alapítanak meg.

— Gyilkolt a villám. Mayenből jelentik, hogy Ulmeban lecsapó villám egy kiránduló társaság tagját közül hármat halálra sújtott.

— A robogó vonatról megszökött egy bécsi bankjegyhamisító. Bécsből jelentik: Kurt Postó Pál, akit bankjegyhamisításért több évi börtönbüntetéssel sújtott a törvényszék és a sanktpölteni fogházból a garsteini börtönbe akarták szállítani, a robogó vonat ablakán kigyúrt. Az őrizetére kirendelt fogházőrök földözöbe vették. Több órás kutatás után egy buzaöldön találták meg. A bilincsek még mindig rajta voltak.

— Rajtacsíptek és agyonütöttek egy betörőt. Bucurestiből jelentik: Ma reggel Balti városban egy Tagacaru nevű betörőt rajtacsíptek, amint egy pince falát furta azzal a szándékkal, hogy egy ékszerüzletbe betörjön. A szemlélők felháborodásukban a betörőt agyonütötték.

— Elsülyesztettek egy kigyulladt benzines hajót. Toulouseból jelentik: Az egyik toulousei kikötőben vesztelő hajón 47 ezer liter benzint tartalmazó hajó kigyulladt. A hajót kénytelenek voltak elsülyeszteni. A tűz okát a kikötő kapitányságának nem sikerült megállapítani.

— Visszahívták a prágai japán követet. Prágából jelentik: Tamiro prágai japán követet ma távirati úton visszarendelték hazájába. A követ július közepe táján tér vissza családjával együtt Japánba.

Vasuti összeütközés Olaszországban tizenöt halottal

Milanóból jelentik: A bolognai gyors Sasso közelében beleszaladt egy tehervonatba. Eddig 15 halottat ástak ki a romok alól, a sebesültek száma is nagy.

Egy város, amelyben nem lehet pumpolni.

Newyorkból jelentik: Nebraska állam Bloomfiell városkájában nemrégiben az a tanácsi határozatot hozták, hogy áruikat a kereskedők csupán készpénzért adhatják el. Aki ezt a tilalmat megszegi 100 dollár büntetést fizet. A rendszerhez egymásután csatlakoztak az orvosok, fogorvosok és ügyvédek. Ma már a hitel ismeretlen fogalom Bloomfiellben, ahol senkinek sem hitelt, de senkit sem pumpolnak meg, következésképp senki sem kénytelen átmenekülni a másik oldalra, hogy ne találkozzék hitelezőjével.

— 8800 növendék tesz ezidén érettségi vizsgát. Bucurestiből jelentik: A közoktatásiügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az országban 78 érettségizető bizottság előtt, 8800 növendék teszi le a maturát. Az eredmények egyelőre ismeretlenek, mert a legtöbb helyen a vizsgák még nem fejeződtek be.

— Nem lesz változás a vezérkari főnökségben. Bucurestiből jelentik: A hadügyminiszter kommunikében kijelentette, hogy minden híresztelés ellenére, Samsonovics generális marad továbbra is a vezérkar főnöke.

— Egy prostituált hátbaszurta főpincészeretőjét. Pozsonyból jelentik: A Corso-kávéházban, amely az éjszakai alakok gyülekező helye, Rammner Gusztáv, 30 éves fizetőpincért egy prostituált féltékenységből hátbaszurta. A fizetőpincér kórházba való szállítása közben meghalt.

Egy aradi levelezőlap bolyongása az utódállamokban

ARAD, július 3. A romániai postáról már számos vicc van forgalomban és már ott tartunk, hogy a világ összes postai baklövéseit Románia számlájára írják. Mi tudjuk, hogy ez nem igaz, kevés meggyőződéssel védjük is, ahol lehet ezt az intézményt, de a posta ugyáltszik mindenáron meg akarja erősíteni a róla keringő anekdoták valóságát, mert minduntalan produkál ilyen eseteket:

Egy aradi ügyvéd június 12-én egy levelező lapot adott fel a következő címre:

T. Horvát József urnak

Postarét.

Minden mezitlábos aradi gyerek tudja, hogy Postarét a Mossóty-telep folytatása, Arad külvárosának tekinthető. Az aradi postán azonban ezt nem tudták, valami Regátból idehelyezett tisztviselő kezébe kerülhetett a lap, amely aztán megkezdte vándorutját Középeurópában, lázasan érdeklődve Postarét nevű község után, amely pedig itt van alig egy közhajításonyira az aradi postahivataltól. A levelezőlap bejárta Magyarországot, az összes utódállamokat s a napokban jött vissza Aradra

A kereskedő

részére a hirdetés a vagyonserzés egyik legfontosabb kelléke. A kereskedőnek tudnia kell: hogyan, mikor és hogy hol hirdessen? Csak annak a hirdetésnek van eredménye, amelynek szövege feltűnő, a közönség szeme előtt van és olyan lapban jelenik meg, amelynek nagy az olvasóközönsége. Ha azt akarja, hogy hirdetését a közönség minden rétege olvassa, úgy adja fel az

Aradi Közlöny-nek

amely a legelterjedtebb napilap, így a legjobban hirdetésli országon.

Az ARADI KÖZLÖNY Románia legelterjedtebb magyar napilapja.

két heti bolyongás után. És Horvát ur végre megkapta az ügyvédi értesítést, Magyarországon, Csehszlovákián és Jugoszlávián keresztül.

AZ ÁRULÓ ZSEBÓRA

LONDON, július 3. Nagy London egyik villa-uccájában történt a napokban ez a tragikomikus eset. Tom Thorsen bankfőtisztviselő éjtél után ment haza villájába. Nyomban lefeküdt és zsebóráját az éjjeli szekrényre tette, noha reggel óta nem járt. Félig aludt már, amikor egészen váratlanul óráketyegést hallott. Meglepetten vette kezébe az óráját, de az néma volt. Nagyon csodálkozott, de csodálkozása néhány perc múlva lélelemmé fokozódott, mert most már tisztán hallotta, hogy a ketyegés az ágya alól hallatszik, még pedig egyre erősebben. Mivel ezen a vidéken gyakori a betörés és besurranás, Thorsen villájának is volt vézscsengője. Megnyomta az ágy fejénél levő gombot, még pedig kétszer, ami nagy veszedelmet jelent. Aztán mozdulatlanul, visszafojtott lélegzettel várta, mi fog történni. A betörő, aki csak azt vette észre, hogy a házigazda még ébren van, egyelőre megijult. Fél perc sem telt el bele, a szobának a lakás másik szobájába nyíló ajtóban megfordult a kulcs és ugyanabban a pillanatban kigyúrtak a lámpák. A házmester és a kertész felvont revolverrel léptek a szobába és előhúzták az ágy alól a betörőt, akit jól összekötöttek. Nagyon dühös volt, mert igen fáradságosan mászott be az ablakon és nagy zsákmányra számított. A rendőrség hónapok óta kereste betöréseikért és rablásért, míg végre a saját zsebórája okozta vesztét.

FILM KÖZLÖNY

A „Hollywoodi Revü” sajtó-bemutatója

A Central mozgó zárt helyiségében folyik a sajtó-bemutató. Az amerikai Metro Goldwin Mayer legújabb produkciója ez a pompás film-revü, amely remek izléssel, színes fantáziával, a revü és a film válogatott és meglepő trükkjeivel, attrakciókban gazdag ötleteivel készült el. A „Singing-Talking-Dancing” hármas eszméjének artisztikus megvalósítása emeli sikerre a különben cselekmény és összefüggés nélküli revü képsorozatát.

Az amerikai stílusnak megfelelő frapóans jelenetek, a táncmutatványoknak az akrobata virtuozitásig emelkedő művészete messé elmenyt nyújt. Mulattató elevenességgel vonulnak el előttünk művészi összeállítású kosztümjéikben változatosnál változatosabb, eredetnél eredetibb beállításban a hollywoodi mozivilág favoritjai. A Metro Goldwin első sztárgarnitúrája viszi a vezérszerepeket, melyekben a mozilátogató közönség régóta ismert és kedvelt arcokra talál. Csupán néhány nevet közlünk: Norma Shearer, Moerion Davis, Anita Page, Bessie Love, Charles King, Joan Crawford, Conrad Nagel, Buster Keaton, John Gilbert stb. szereplnek. Kétszáz görli és ugyanannyi boy beszél, énekel, mozog, ugrál, áncfigurákat alkot és bont példátlan fegyverben.

Az előttünk elvonuló revükének utolsó számai nyújtanak különös élvezetet. Megismerhetjük bennük Romeó és Julia romantikus erkélyjelenete, „Narancsvirág nyíláskor” című tánckompozíció, amelyek a színek pazar harmóniájában kulminálnak. A kisérő zene fülbemászóan melodikus és kellemes aláfestője a színekben, kiállításban, ötletekben és művészi teljesítményben pompázó revüképeknek.

A zárt mozi terem akusztikája nehezen birkózik meg a tulerösen öblös hanganyaggal, amely elvételre kaosszá olvad, de minden biztonnyal nagy tetszést arat a Central nyitott kerthelyiségében, ahol a hangerősség nem hat zavarólag.

A hollywoodi revü ma esti premierje nagy közönséget vonzott, amely a Central mozgó nagyvárosi izléssel megépitett nyári kerthelyiségét szívesen megtöltötte.

Házasság négyesben

Tragédia — happy enddel

TOURS, július 3. Különös házassági tragikomédia bonyodalmait foglalkoztatták tegnap a toursi esküdteket. Hogy a tragikomédia nem lett tragédiává, csak azon mult, hogy a revolvergolyók, melyekkel egy asszonyt akart megölni a férje, csak könnyű sebeket ejtettek, úgy, hogy a revolverlövések után megtörténhetett a kibékülés. Vádlottként Bouchaud Léon gazdag földbirtokos állott az esküdtek előtt, azzal vádolva, hogy márc. 26-án éjszaka meg akarta gyilkolni a feleségét, Bouchaud négyszer sütötte rá az asszonyra a revolverét, a golyók találtak is, de az asszony szerencsére néhány hét múlva teljesen felépült. Bouchaud Leon már régen tul volt azon a koron, melyben az emberek szerelmi drámák hősei szoktak lenni — 72 éves volt. S az ember, amikor ránéz ráncos arcára, hosszú fehér szakállára és reszkető kezeire, inkább gondolná 80 évesnek, mint 70 évesnek. A felesége pedig alig 30 éves...

72 és 30 — a dráma kiinduló pontját ezekben a számokban kell keresni. Hiszen természetes, hogy a fiatal asszony, aki cselédleány volt Bouchaudéknál és urnője halála után ment feleségül a férjhez, megcsalta ezt az aggasztányt. A történetben csupán az különös, hogy Bouchaud hivatalosan megengedte a feleségének, hogy „a saját útjain járjon.” A házasságkötéskor a „fiatalok” szerződést kötöttek, mely kimondja, hogy az asszonynak joga van szeretőt tartani. Ezt a szerződést később az asszony megmutatta a boldog harmadiknak. Hette nek is, annak bizonyítására, hogy az öregtől nem kell félni. Egyébként Hette ur maga is nős volt és a felesége eleinte fel is háborodott férjének magatartása felett és épen Bouchaud volt az, aki megnyugtatta.

— Ugyan asszonyom — mondotta neki — mit akar maga, ilyen az élet. Az embernek haladni kell a korrallal. Tegyen úgy, mint én: hunyja be a szemét.

Hette asszony tényleg be is hunyta a szemét és a házasság négyesben nyugodtan folyt. Bouchaud eleinte igen jó barátságban volt a férjépítésként használt Hettevel és csupán azt kötötte ki, hogy a találkozásoknak az asszony lakásán kell megtörténniök, nehogy pletyka keletkezzen. Egy napon azonban minden különösebb ok nélkül Bouchaud megváltoztatta magatartását Hettevel szemben és akkor történt a gyilkossági kísérlet.

A mai tárgyaláson Bouchaud nagy nyugalommal és csendes hangon adta elő a történeteket. Elmondotta, hogy a szóbanforgó engedélyt azért adta meg az asszonynak, hogy nyugta legyen. Az volt a véleménye, hogy ez a legjobb mód a házi béke fenntartására. A gyilkossági kísérlet előtt néhány nappal felesége Hettevel Párisba utazott — ez pedig megszégyesült volt a megállapodásnak. Mindenki tudta, hogy együtt utaztak el, tehát megindult a pletyka. Egyébként pedig Bouchaud azon háborodott fel, hogy az asszony el akarta lopni a végrendeletét és a levelezésének egy részét.

Bouchaud asszony mint tanu jelent meg a bíróság előtt. Teljesen felépült sebeiből, hatalmas, jól megtermett asszony, aki nagy nyugalommal válaszolja meg az elnök kissé kényes kérdéseit. Elmondja az élettörténetét és amikor az ügyész rámutat arra, hogy házasság-törést követett el, felháborodottan tiltakozik:

— De hiszen a férjem írásbeli engedélyt adott...

Ezután Hette asszonyt hallgatja ki az elnök, aki szintén egészen különös nyugalommal és objektivitással tesz vallomást...

— Kezdetben — jelenti ki — tiltakoztam férjem magatartása ellen, de aztán beláttam, hogy Bouchaudnak, aki azt mondta nekem, hogy „az embernek modernnek kell lenni”, igaz van. Csak azért haragszom rá, hogy a szerződést nem mutatta meg nekem.

— Miért, talán maga is alá akarta írni ezt? — kérdezi általános derűltsgé közepette a védő — egyébként Ön még ma is a legjobb viszonyban van férje szeretőjével?

A 72 éves férj, aki írásbeli engedélyt adott 30 éves feleségének a — házasságtörésre

négy revolverlövésrel

A közönség körében természetesen a legnagyobb érdeklődést Hette ur megjelenése váltotta ki. Hette igen jó megjelenésű, szélesvállú 30 éves férfi. Az arcán látszik, hogy nem tulságosan kinozzák lelkiismeretfurdalások. Az erkölcsi prédikáció, melyben az elnök részesíti, nem tesz rá semmi benyomást. Egyéb

A kolozsvári Opera igazgatója volt Mavrocordat álherceg első áldozata.

Ő vezette be az előkelő kolozsvári társaságba, ahol apró kölcsönökkel tarolta le az álherceg a terepet. — Házkutatás, amely szenzációs eredménnyel járt.

KOLOZSVÁR, július 3. Néhány nappal ezelőtt — mint megtudtuk — a kolozsvári rendőrség letartóztatott egy elegáns fiatalembert, aki Mavrocordat herceg név alatt szélhámoskodott a városban. A nyomozás most azután teljes világosságot derített az álherceg egész kolozsvári működésére és megállapította, hogy az első áldozat

Pavel Constantin, a kolozsvári Opera igazgatója volt, aki azután bevezette a szélhámost az előkelő kolozsvári társaságokba.

„Mavrocordat herceg” ugyanis nyomban Kolozsvárra való megérkezése után megjelent Pavel Constantinnál, akinek átadott egy bucurestii őrnagy által írt ajánlólevelet. Ebben az őrnagy emlékezteti az operaigazgatót egy Bucurestiben kedélyesen együtt töltött éjszakára, melegen figyelmeztetve aránlja barátját, Mavrocordat herceget, aki azért keresi fel Erdélyt, hogy ott hirtokot vásá-

ként ugylátszik, hogy az öreg Bouchaud egyáltalán nem haragszik már fiatal vetélytársára

Általában mindenkinek az a benyomása, hogy négy elégedett ember áll a bíróság előtt, akik magánügyüknek tekintik az egész történetet. furcsa erkölcsökkel és a négy revolverlövésrel együtt. Az esküdtek is ezen a véleményen lehettek, mert arra a kérdésre, hogy bünyös-e Bouchaud a gyilkosság kísérletében, nemmel feleltek. Így aztán a tárgyalás elnöke a közönség tapsai közepette hirdette ki a felmentő ítéletet.

roljon. A „herceg” fellépése nagyszerű volt, madora imponált és hamarosan naponta Pavel Constantinnál ebédelt, ünnepelt vendége volt, aki esténként az operaházi előadásokat az igazgatói páholyból nézte végig. Az előkelő vendég azután bejutott az előkelő kolozsvári társaságokba, ahol apróbb-nagyobb kölcsönökre vágta meg új barátait.

A rendőrség végül is figyelmes lett rá és hamarosan megállapítást nyert, hogy a fiatal herceg szélhámos. A nyomozás kiderítette, hogy Iuliu Popescu a neve, tíz évre eltelték közokirathamisítésért és a büntetés egy részét Vacarestiben ki is töltötte és a vele együtt elfogott Dragomea István magántitkár és Almasan Virgil inas, jogolytársai voltak. A lakásán tartott házkutatás alkalmával számos hamisított ajánlólevelet, alkulesokat, erős narkotikumot, revolvereket s hamis pecsétek egész tömegét találták meg.

A zivatarok őrtornyában.

Hogy készülnek az időjárás hőferjelentéseit. — Léggömb 18.000 méter magasan. — Sütött-e a nap 1920. április 12-ikén délután 3 óra 7 perckor.

BUDAPEST, július 3. Minekelőtte belépünk a Meteorologiai Intézetbe, a kapun szemünkbe ötlök egy kifüggesztett cédula:

„Zivataros idő várható, jelentékeny hőszűléssel.”

Ez a szokott időjósítás, melyet az újságok közölnek. De itt a Kitaybel Pál-uccában sokkal jelenősebbnek látszik és sokkal félelmetesebbnek. Az a nap, amelyen látogatásunk történik, véletlenül szombat s így bizonyos fenyegetést tartalmaz a vasárnapi kirándulók számára, vészt hirdet a porcellánadrágoknak, fehérpököknek, könnyű bluzoknak és uj szoknyáknak. Hivatalos zordságában mintegy az égiháboru kitörésének plakátosása ez egy égi hadügyminiszterium falán, mely értésére adja az alattvalóknak, hogy az Ég és Föld között megszűnt a diplomáciai viszony, bármelyik pillanatban fölvonulhat az égi tüzéség, ezredek roham csapata, az ellenségeskedés pedig bármikor megkezdődhet.

Künn a folyosón áll egy elavult, már muzeumba, lomtárba való viharmérő, melyet kegyeletből tartanak itten, hogy a mult sok kísérletezésének immár céltalanná vált elmésségének hódoljanak. A legtöbb műszer, mely ma is használatos, angol találmány: Monroe és Dreies nevéhez fűződik. Egy a légnymást mutatja, egy másik, az üvegkalitka, a szél másodpernyi sebességét jelzi s amikor a fergeget vágat, ez a kis szélkakas itt benn nyugtalankodik. Emez a szerkezet, mely egy tolltartóhoz hasonlatos, a szél irányáról tájékoztat bennünket. Mühelyt a fölöttünk jógó égben felborul a rend, ezek a csupaékö, bakterkedő szerszámok lázassá válnak, idegeskednek és pontról-pontra tükrözik, mi történik odakünn. Mindegyikben a villamosság munkál.

Hogy jönnek létre azok az időjelentések, melyeket az időjárás hadijelentéseinek tekinthetünk, az éle hőfereknek, amelyek az az százalékban tartal-

mazzák az igazságot. Az egész földön, minden jelentékenyebb ponton vannak megfigyelők, akik a csapadékról, hőmérsékletről pontos jelzéseket küldenek. Ezenkívül a világ minden meteorologiai intézete rendelkezik egy rádió-leadóval és felvevővel s a nap egy meghatározott idejében Morsejelekkel közli észleleteit az egész földgolyóval. Így a világ meteorologiai intézetei állandó és közvetlen érintkezésben vannak egymással, kicserélik munkájuk eredményét. Csak ily módon lehet pontos jóslatokat készíteni. Minden második hónapban a külföldi intézetek együttesen kísérleti léggömböket eresztenek föl. Ezeknek a léggömböknek átmérője 2 méter, aluminium műszereket visznek magukkal a magasba, hőmérőket, légsulymérőket és éjtőernyővel vannak ellátva. A léggömbök közül egy 18.000 méter magasra jutott fel. (Ez volt a magassági rekord.) A hőmérő 68 fok hideget mutatott.

Kilencvenkét lépcsőn megyünk föl a toronyba. Van itt egy üveggömb, körülötte két kartonpapír, amelyre a nap percről-percre leírja az útját, mintegy otthagya fényképét és rádiogramját, még pedig úgy, hogy a lencse gyújtópontja megfakítja, kiégeti a papírszalagot, amennyiben a nap sütne. Így hát ha valakinek pontos adata van szüksége, csak meg kell tekintenie a mappákat s mindjárt látja, hogy sütött-e a nap 1920. április 12-ikén, délután 3 óra 7 perckor. Ennek a megállapításnak különösen bünpereknel veszik hasznát. A sofförök ugyanis a legtöbbszor azzal védekeznek gázolás esetén, hogy csuszos volt a talaj, esett az eső. Viszont a szalagról kiderül, hogy akkor javában sütött a nap.

Lenn felhő-fényképeket bámulunk meg. Csodálatosan finom lepel. Felhőket látunk, palást-felhőket, gomolya-felhőket, sávós-felhőket s egy egészen ritka felhőcsoportot, amelyből az emiőse felhő alakja válik láthatóvá. A felhők — az égi költészete. És itt mindent lefotografálnak. Igen rejtélyes intézet. Bagolyvár, boszorkánykonyha, elvarázsolt kastély...

Miss Ohm — a világ legujabb csodája

Nyelkvanezer voltos áram szalad végig egy fiatal leány testén
A tüzes menyecske a villamosszékbe is beül.

BÉCS, július 3. A szintér olyan, mintha Molnár Ferenc Lilomából vágták volna ki, vagy Molnár vágta ki innen?

Práter, bécsi práter, zene, zsvaj, nevetés, nyomorúság... A Niagara-csónak és egy céllövölde közé bekelve kis bódé áll. „Elektrische Wunderschau”. Mind benne van a díszletben, ami szükséges. Van egy nagyon szomorú és nagyon rongyos bohóc, aki özönvízelőtti tréfákkal mulattatja a jóakaratu közönséget és van egy szomorú, nagyon szomorú magyar is, úgy hívják, hogy Sándor bácsi. A bécsiek szeretik Sándor bácsit. Nemrég lett osztrák állampolgár. Arról nevezetes, hogy Bécs minden uccáját ismeri, de nemcsak azt mondja meg, hogy milyen vonalon érhető el villanyossal, azt is megmondja, miért van az uccának ilyen és ilyen neve, kinek emlékére nevezték el, mi volt élettörténete az illetőnek. Láttam a kis bódében bennszülött bécsiket, akik a perifériáról jöttek be egy boldog órára a Práterbe, ezek nézték Sándor bácsit csodálattal. Pedig nem könnyű ennek a nagy városnak minden kis uccáját ennyire ismerni és azt hiszem, Sándor bácsi az egyetlen ember Bécsben, aki teljesen ismeri a város minden zugát.

Aztán fut a program. Egy törökfezes ember, aki Isten tudja, mi oknál fogva hordozta a fején, árnyképeket mutat. Nincs ültöző, nincs színészbejáró, egybeforrad a „művész” a közönséggel. Folyik a smink, izzadsággal egybevegyülve, szomorú, — de szomorúan büszkék ezek az artisták.

És ezután jön a sláger: Miss Ohm. Fiatal nő, bájos. Smoking feszül rajta, cilindervan fején. Mosolyog. Mindig mosolyog. Csak akkor tűnik el a mosoly egy pillanatra az arcáról, mikor 80.000 voltot kapcsolnak belé.

Fehér köpenyes, intelligens arcu fiatalember foglalkozik vele. Telítik Miss Ohmot villamos árammal. Mikor a készüléket bekapcsolják, ideges rángatózás szalad végig arcán, de csak egy pillanatra, aztán tovább mosolyog.

A fehércabátos meggyújtja Miss Ohm cipőjén cigarettáját, aztán egy gyertyát. Miss Ohmnak kezét sem lehet csókolni. Komikus, mikor a nézőtérrel egy-egy merész fiatalember feljön a színpadra, hogy kézcsokkal ihesse Miss Ohmot. Riadtan kapja el fejét, mert

Miss Ohm kezéből villamos szikrák pattognak.

Miss Ohm tüzes nő. A szó szoros értelmében, mert a szikrák csak úgy pattognak belőle.

Aztán jön a műsor fénypontja.

Miss Ohmot beleültetik a villanyosszékbe. Fejére gömbölyű rézsisakot tesznek.

Két karját odakötözik a szék karfájához, térdén, két kezében üvegrudat tart, melyen majd a villamosáram szalad fel és le.

Most bekapcsolják a készüléket. Szikrák pattognak a rézsisakra, kényesen szaladnak a villámok az üvegrudban, az elsötített színpad szikrák orgiája. Rossz ezt nézni és a voltmérő mutatója meggy felfelé.

Vége.

Miss Ohm fellelegzik. A fehércabátos engedélyt kér a tányérozásra, mert Miss Ohm állandó orvosi kezelésben áll idegei miatt.

Nem lesz már soká látható a bécsi Práterben. Elviszik Berlinbe. Meg fogják vizsgálni, mert

a villanyárammal végzett produkciói már felkeltették egy berlini professzor figyelmét.

Megyek meginterjúvolni Miss Ohmot. Bemutatkozom. Nem primadonna szegény, nincs benne rátartás, csak egy kis önérzet. Büszke arra, amit tud, elroncsolt idegei nem bántják.

A fehércabátos impresszáriója mérnök. Mérnök, aki a bécsi Práter mutatványosbódéjában keresi kenyereit, mérnök, aki ha kell, tányérozni jár...

Miss Ohm közlelől nagyon sapadt és nagyon fáradt. Megkérdeztem nevét.

„Irija csak, Miss Ohm...” Elég ennyi is, — mondja.

— Hányszor végzi naponta ezt a mutatványt?

— Ha jól megy, husz-huszonkét, de nagyon fáraszt.

Azt mondja, ha jól megy... Gimnáziumi maturája van. Megkérdezem korát.

„Tizennyolc éves vagyok” mondta szerényen.

— Ki fedezte fel Önben képességeit?

„A mérnök ur”.

Aztán odajön a mérnök ur. Kissé féltékeny, kissé ideges. És arcán ott van a bélyege annak a hosszú utnak, amit a mérnöki diploma megszerzésétől a bécsi Práterig megtett.

Elbucszom. Szól a verkli, ordít odakünn a bohóc, kacag a sok mulatnivágyó ember, mert a Práter oly vig... Istenem milyen vig... Weisz Sándor.

A párisi elvarázsolt kastélyból a rendőrség kiemelte a fáraók titkának papnőjét s cinkosait

A banda százereket harácsoló össze Szellemlézés zsinórpadiással, sütyesztővel

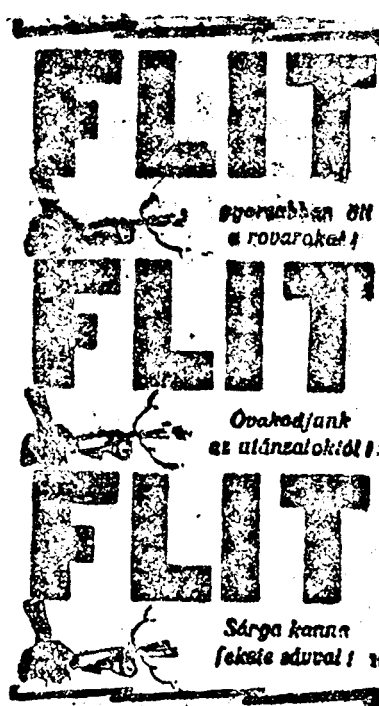
PÁRIS, július 3. A spiritizmus divatos világában ma is igen szenvedélyes harcokat vívnak az okkultista jelenségek hívei és ellenfelei. Azok, akik az okkultizmust babonának, komoly alapot nélkülöző hókusz-pókusznak tekintik, főleg a leálcázott médiumokkal, a tudatosan, vagy tudattalanul csalásokat elkövető közvetítőkkel argumentálnak és tényleg nagyon sok híres médiumnál mutatják ki, hogy csalók voltak, akik bűvészügyességgel hajtották végre trükkjeiket és a jóhiszemű, szigorú ellenőrzést gyakorló megfigyelőket is sikerült hosszú időn keresztül orruknál fogva vezetni. Annyi bizonyos, hogy az olyan médiumok, akik hamis eszközökkel operálnak, nem kerülhetik el sorsukat, előbb-utóbb fölfedezik szélhámosságukat.

Párisban most leplezték le egy szélhámos okkultista társaságot, amely gazdag fantáziával és a humor iránt nem kevesebb érzékkel rendezte titokzatos okkultista, illuzionista szeánszait és hosszú időn keresztül sikerült híveit fölültetnie. Most azután a párisi rendőrség avatkozott be üzelmibe és a rendőrlámpa kiemeltlen világosságánál a misztikus jelenségek egyszerű bűvésztükkökké devalválódtak.

A banda vezetője egy huszonöt éves, rendkívül csinos, intelligens leány, Rosier Aline. A társaság másik leánytagja Surret Gabriella volt s a két nőn kívül egy 24 éves és egy 18 éves fiatal fickó egészítette ki a hivatásos szellemlézőknek modern alapokon megszervezett társaságát. A banda Páris egyik elővárosában lakást bérelt, amelyet megfelelő technikai felszereléssel valószínűs elvarázsolt kastéllá alakítottak át. Volt itt mindenfajta bűvésztükkvizitum: zsinórpadiás, sütyesztőkészülék és számos más mechanikai segédeszköz, aminővel a nagy bűvésztükkpadok illuzionistái hajtják végre szemkápráztató mutatványait.

Modern szellemben kezdtek akcióikhoz és igénybe vették a nagystílusú reklámot, az üzlet legfontosabb hajtóelemét. Plakátokat nyomattak, amelyekben bejelentették riktó színek és öles betűk dekorációjában, hogy a fáraók titkának és Nostradamus bűvös hatalmának, transcendentális képességeinek jogos örökös-

Hirdessen 45 évre
Aradi Közlönyben

Kizárólagos vezérképviselő Romániában:
STANDARD DROGHERIA București

nője megjelent Párisban és szeánszokat fog tartani. Aki jövőre kíváncsi, tudni akarja, hogy hű-e hozzá hitvestársa, szerencséje lesz-e az üzletben, fia, vagy leány lesz-e a születendő gyermeke, keresse föl a minden titkok tudóját, aki megszerzi neki a szellemek barátságát és támogatását és föllebbenti előtte a jövőnek hét pecsétet lezárt függönyét.

Természetesen sokan mentek lépre a misztikus igéknek. A lefüggönyözött ablakok mellett megkezdődtek a szeánszok. A szellemek azonban igen pénzsóváraknak mutatkoztak és csak akkor voltak hajlandók megnyilatkozni, ha a hiszékeny és nagy paciensek alaposan megnyitották az erszényt. Mindenféle misztikus hókusz-pókuszosokkal hajtotta végre Nostradamus modern papnője három elrejtett társa segítségével a csodálatos okkultista zseboperációkat, persze a jövőre vonatkozó jóslások most is nagyon Pythia-szerűek és abszolút értékelenek voltak. Jóideig folytatták a jövedelmező üzletet, míg egyik kifosztott áldozatuk, egy háztartási alkalmazott, akinek tízezer frankját vitte el a szellemekkel való barátkozás, gyanút fogott és közölte kételyeit munkaadójával, aki tisztán tisztában volt azzal, hogy a szerencsétlen leány szélhámosok karmai közé került, akik utolsó megtakarított szójából is kiforgatták. A munkaadó a rendőrséghez fordult, följelentést tett, amire a négytagú társaság hívőkre került. Üzleti könyveikből megállapították, hogy százereket meghalad az az összeg, melyet szellemeikkel összeharácsoltak.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.
Akinék tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni.

Vay Kázmért nem helyezik szabadlábra

BUDAPEST, július 3. A vádtanács ma elrendelte az építkezési panama ügyében letartóztatott Vay Kázmér miniszteri tanácsos további fogvatartását. A vádtanácsi döntés szerint számos gyanú merült fel, amely indokoltá teszi a megvesztegetés vádját és a letartóztatás fenntartását.

Egy bűvész alapozta meg a franciák algériai uralmát

PÁRIS, július 3. Az idén van századik évfordulója annak, hogy a franciák hatalmukba kerítették Algirt. A jubiláris ünnepekkel kapcsolatban az egyik francia lap most megírja, hogy milyen nagy szolgálatokat tett annakidején egy Robert Houdin nevű híres bűvész a francia kormánynak. Ez a bűvész törte meg ugyanis azt a nagy befolyást, amelyet a benszülött varázslók az arab törzsekre gyakoroltak s ezzel lehetővé tette, hogy a varázslók által felizgatott arabok behódoljanak a franciáknak.

Az arab varázslók, az úgynevezett marabuk, azt állították, hogy ők földöntúli hatalommal rendelkeznek s így többek között a fegyver sem fogja őket. Ezt az állításukat a vallásos szar-társokon be is bizonyították a benszülötteknek. Egy benszülött rálőtt a varázslóra, aki a vézás pillanatában titkos igéket mormogott és milyen kitiűnő lövés is volt a benszülött, a varázslót nem érte golyó. Houdin nyomban leleplezte a trükköt. A varázslót azért nem érte golyó, mert olyan puskát adott oda a benszülötteknek, amelynek a csöve belül el volt tömve. A leleplezett varázsló dühöngve támadt rá a francia bűvészre, de ez nyugodt hangon felelte:

— Itt van egy pisztoly, itt vannak a golyók. Töltsd meg a pisztolyt, de előbb csinálj jelet a késéddel a golyóra.

A marabu úgy cselekedett, ahogy a bűvész mondta.

— Ugy-e jól megtöltöttem a pisztolyt? — folytatta Houdin. — Ha megadom a jelet, nyugodtan agyonlőhetsz.

— Te ellenségem vagy — felelte a marabu — s örömmel agyonlőlek.

Houdin ekkor felszurt zsebkésére egy almát és az almával a kezében kiállt céltáblának. A pisztoly eldőrdült s bár a marabu Houdin szivére célzott, a francia bűvésznek semmi baja sem esett, csak az alma repült le a késhegyről. Houdin odanyúlt a kés lapjához és leszedte róla a marabu által megjelelt golyót.

A benszülötteknek a lélegzetük is elállt a meglepetéstől s a büszke marabu mélyen meghajolt Houdin előtt:

— Allah nagy — mondotta — s te legyőztél engem!

Egy másik alkalommal Houdin azzal állt az arabok elé, hogy bármelyik pillanatban meg tudja fosztani őket az erejüktől s az elrabolt erőt vissza tudja adni. A bűvész felállított egy kis ládát, amely olyan könnyű volt, hogy egy gyermek is felemelhette volna. Egyszerre csak azonban olyan nehéz lett a láda, hogy a legerősebb arab sem bírta elmozdítani a helyéről. Az arabok, akik büszkék voltak testi erejükre, hódolatfullal tisztelettel bámultak az apró franciára, aki — meg voltak róla győződve — bármikor megsemmisítené őket.

Houdin ki is használta a kedvező alkalmát s kijelentette, hogy bármelyiküket füst utján el tudta tüntetni. Egy fanatikus arab mindjárt jelentkezett a kísérletre. Houdin felállította az arabot egy alacsony asztalkára s leborította egy kendővel, amelyet előbb jól vízbe mártott. A következő pillanatban nagy füstfelhő csapott fél és az arab legránny elűnt a nézők szeme elől. Leírhatatlan rémület fogta el a tömeget. Néhány nátrabb ember mégis utánanézett, hogy mi lett a földijükből. Meg is találták az arabot nem messzire az asztalkától, de mindabból, amit elmondott, egy szót sem értettek meg.

Igy működött Houdin Algirban s végül is az arabok elvesztették minden hitüket a benszülött varázslókban. A francia kormány gazdagon megjutalmazta Houdint, aki azt teljes mértékben meg is érdemelte.

SPORT KÖZLÖNY

GENF: Az UJPEST, a VIENNA és a SLAVIA között dől el a NEMZETEK KUPÁJÁNAK sorsa

Európa tíz kitűnő csapatának izgalmas harca a nagy trofeáért — Masszív, rámenő, lendületes futballt játszanak a csapatok

GENF, július 3. Az európai sportéletnek kétségkívül legnagyobb eseménye a genfi futballtorna, mely a nemzetek kupájáért folyik. A versenyeken tíz a legjobb csapata vesz részt. A genfi tornára való meghívásnál nem minden esetben az illető országban elért bajnoki-, vagy kupahelyezés számít, hanem a rendezőség bizonyos futballpresztizst és „erkölcsi” képességeket is tekintetbe vett. Így kerültek a genfi mérkőzésekre: SC Brügge, Fürth, FC Cette, Bologna, Vienna, FC Servette, Real Irun, Slavia, Ujpest és Go Ahead. Ezek közül csupán az FC Servette, az Irun, Ujpest, Slavia és a Go Ahead nyerték meg országaik bajnokságát, a többi csapatnál más, előnyös körülményekre voltak tekintettel.

Természetes dolog, hogy minden sportembert az a kérdés izgatja: ki lesz a genfi győztes? Erre nagyon nehéz felelni, mert

a 10 csapat között csupán 1—2 gólos különbségek vannak

és ezt a Vienna két hatalmas győzelme sem cáfolja meg, mert egyenlő erejű ellenfelek közt is előfordulhat katasztrofális vereség. Viszont nem jelent jóslást, vagy feleletlen tippelést, ha megállapítjuk, hogy a genfi torna a Vienna, Slavia és Ujpest között fog eldőlni. A többi csapatok, kivéve az Irun, csak egymás közt lehetnek veszélyesek, de a három nagy csapat tudásával szemben meg kell hajolniok.

A Vienna mellett azért szót a legtöbb esély, mert teljesen felkészülten és egyenesen a genfi tornára pihentetett csapattal áll ki.

A Vienna ambicionálja a legjobban a nemzetek kupájának elnyerését és ezért nem turáztatta és strapálta a csapatot, hanem frissen kipihelve indította a küzdelembe. Egyébként, bár a Rapid nyerte az osztrák bajnokságot, a Vienna képviseli ma a tipikus bécsi futballt, mely a technikai finomságok csillogtatásából és észszerű helyezkedésből áll. A Viennához a szerencse is társul szegődött, mert szombattól csütörtökig pihent a szerencsés sorolás jóvoltából. Mindenesetre csak nehéz küzdelemük árán juthat el a nemzetek kupája Bécsbe.

Az Ujpest csapatának kétségtelenül nehezebb a helyzete, mert a csapat az izgalmas bajnoki finis idegőrlő küzdelemben sokat vesztett képességéből. De így is sokra tartjuk a csapatot, mert ha küzdeni kell, helyen a szíve minden játékosának, amit az Irun klubcsapat nevében kiálló „kis” spanyol válogatott ellen is bebizonyított.

A Slavia csapatának is nagy esélyt adunk, mert a Slaviának különösen konvenial ez a torna, mert csupa keménykötésű, masszív és rámenő játékot folytató csapattal áll szemben, szóval olyan stílust játszó csapatokkal, akik ellen a Slavia pompásan érvényesítheti erőyes játékát.

Aligha tévedünk tehát akkor, amidőn megállapítjuk, hogy ez a három csapat fogja egymás közt eldönteni a mérkőzés sorsát. meglepetésben nem igen remélhetünk, talán a Bologna, vagy az Irun változtathatja meg az esélyeket, ehhez viszont az is kellene, hogy a három nagy csapat nálánál jóval gyengébb ellenfeleknél pontot adjon le.

Erre azonban a Vienna, Slavia és Ujpest vigyázni fog!

Akárki nyeri meg a genfi tornát, biztos, hogy nem érdemtelenül fog a nemzetek kupájához jutni. Tíz ilyen csapatból pontgyőztesként kikerülni: nagyszerű teljesítmény és így érthető az a nagy ambíció és győzniakarás, amellyel Európa 10 kitűnő labdarugó csapata a küzdelembe indult.

A torna tegnapi eredményei. A bécsi Vienna 7:1 (4:1) arányban győzött a Spiel-

vereinigung Fürth ellen. A bécsiek kiváló formát áruhtak el. A Bologna FC 4:0 (0:0) arányban győzött a Go Ahead ellen.

A Slavia 2:1 (0:1)-re legyőzte az Irun, amely így kiesett a nemzetek kupájából. Az első félidőben a spanyolok támadnak többet és sikerül is nekik egy gólt szerezni. A második félidőben a cseh csapat nyomasztó fölényben játszik, de csatárai a kapu előtt tchettelenek és így csak nehezen tudja megszerezni a győzelem eléréshez szükséges két gólt.

Az Ujpest gólzáporral győzött

Ujpest—Go Ahead 7:0 (3:0).

Az ujpesti csapat hatalmas technikai és kondícióbéli fölényével szinte lehengette hollandi ellenfelét. Már az első percekben látszik az ujpesti csapat tudásbeli fölénye. Az első percekben a hollandusok jóformán labdához sem jutnak. Ennek eredményeképpen már a negyedik percben megszerzi a vezető gólt Avar. A 9-ik percben P. Szabó tizenegyesből kettőre növeli az előnyt. Ezután Ujpest lelassít és egyes játékosai könnyelműsködnek is. Fogoly III. fölöslegesen tizenegyest vét. A penaltyt a hollandi center azonban nem használja ki. A félidő utolsó percében Harmath szerez újabb gólt az ujpesti csapatnak.

Szünet után az Ujpest nyomasztó fölénybe kerül és könnyen éri el további góljait. A 4-ik percben Avar szaporítja az ujpesti gólok számát. A 10-ik percben Harmath labdája jut a hollandi hálóba. A 22-ik percben Avar hat-trick-re egészíti ki góljainak számát. A 25-ik percben P. Szabó növelhetné tizenegyesből az eredményt, de lövését a hollandi kapus ártalmatlanná teszi. A 33-ik percben Avar állítja be a végeredményt.

Ujpest csapata minden formációjában ki-elégített, annak ellenére, hogy csapatának a tengelyében, a center és a középfedezet helyén tartalékokkal állott ki. Az ujpesti csapat nagyszerű játékával igazolta, hogy rászolgál azoknak bizalmára, akik benne látják a genfi torna egyik favoritját.

O Nem diszkvalifikálják a mély ütés miatt a boxolókat. New-Yorkból jelentik: Schmeltingnek ellenfele diszkvalifikálása után szerzett világhajnoksága nem engedi nyugodni az amerikai boxolóegyesületeket. A new-yorki atlétikai szövetség nemzetközi bizottsága legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy mélyütés címén ezután senkit sem diszkvalifikál, hanem kötelezni fogja a versenyzőket, hogy altestük védelmére védőövet szereljenek fel. A szabálytalan ütéseket úgy bünteti, hogy azt a menetet, amelyben szabálytalan ütés történt, nem számítja, illetve annak újból való lebonyolítását rendeli el. Így szól a new-yorki jelentés. Vagy a jelentésben van valami hiba, ami később ki fog derülni a magvarázatból, vagy — a dolog mellé fogott a bizottság... Mert ha ezután úgy büntetik a mélyütést, hogy újra vivják a menetet, akkor a boxolók jövőben egyebet sem fognak csinálni, mint egymás altestét püfölni, s miután a szabálytalanság miatt megsemmisítik a menetet, az fog nyerni, aki szabálytalan ütéseivel jobban le-gyengíti ellenfelét s végül szabályos ütessel is győzni tud... Furcsa kis boxolás lesz...

O Felebbez az Attila. Budapestről jelentik: Az Attila felebbezést nyújtott be a Vasas-ügyben hozott intézőbizottsági döntés ellen. A felebbezési bizottság valószínűleg csak jövő pénteken ül össze, akkor dől el végső fokon, hogy jogerős-e a Vasas első osztályu volta, vagy újabb osztályozókra lesz szükség.

Két orvos rivalizálása okozta a lübecki gyermekpusztulást

Klotz dr. diszkvalifikálni akarta egyik kollégáját s ezért halálos erejűvé változtatta preparátumait — Valószínű, hogy Klotz dr-t letartóztatják

LÜBECK, július 3. A Calmette-szérum használata következtében kitört botránynak most szenzációs fejleményei vannak. Most ismeretes, 46 gyermek esett áldozatul a szérummal való kezelésnek és emiatt botrányos jelenetek játszódtak le a lübecki gyermekórházban. Most olyan momentumok kerültek napfényre, amelyekből megállapítható, hogy 48 ártatlan csecsemőnek két orvos vetélkedése miatt kellett elpusztulni.

A lübecki gyermekórház laboratóriumának vezetője, Klotz dr. orvostanár már régebben ellenséges viszonyban élt a kórház belgyógyászati osztályának főnökével, dr. Deicke-val. Deicke dr. hosszabb idő óta kísérletezik a Calmette-féle szérummal és feltétlen híve a szérum használatának, amelyben fontos eredményeket is sikerült elérnie. A lübecki gyermekórház saját telepén tenyésztette a Calmette-féle baktériumokat és onnan készítette

Deicke dr. a tablettákat, amelyeket a kórház között osztogatott széjjel, hogy az újszülött csecsemőknek beadják s ily módon óvják meg a tuberkulózistól. Ezt Klotz dr. felhasználta, egy éjszaka nagymennyiségű száramot vett el a telepről és Deicke dr. tablettáit oly módon preparálta, hogy azok 6-8 hét alatt feltétlen halált okoztak. A hatás nem is maradt el, a gyermekek sorban haltak meg. Erre Klotz dr. egy orvosi szaklapban cikket írt, nekikírtott Deicke-nak s megállapította, hogy a Calmette-szérum ártalmas a gyermekekre nézve, támadta Deicke-t a használataért. Ez tette gyanússá szerepét, sőt azt is rossz néven vették tőle, hogyha tudott a szérum ártalmas voltáról, miért nem figyelmeztette rá a tudományos világot. Mindez abba a gyanúba keverte Klotzot, hogy a történetben az ő keze játszik. A vizsgálat a legnagyobb titokban folyik és könnyen lehetséges, hogy Klotz professzort hamarosan letartóztatják.

kedden és pénteken azonban délután 4-6-ig is tartson hivatalt. A miniszteri rendelkezés a mai nappal már életbe is lépett.

= A német-román kereskedelmi szerződés ratifikálás előtt. Berlinből jeentik: A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága szombaton veszi tárgyalás alá a német-román kereskedelmi szerződést.

Bata léggömbből élvezi az orvosok által elrendelt magaslati levegőt

A cseh „cipő-Napoleon” szenzációs ötlete. PRÁGA, július 3. Bata cipőgyárosnak orvososa magaslati levegőt ajánlott, azonban a gyáros kijelentette, hogy nem hagyhatja el Prágát, mert üzleti érdekei kötik oda. Bata ötletes megoldást talált ki. Léggömböt csináltatott magának, amelynek kosarában nyugágyat és íróasztalt állított fel és most onnan intézi, többszáz méteres magasságban, üzleti ügyeit.

Kezet akart fogai a walesi herceggel

Londonból jelentik: A walesi herceg Sinderlendben egy gyárat látogatott meg. Amikor a herceg autója befordult a gyár kapuján, egy ismeretlen egyén ugrott fel az autó lépcsőjére. A rendőrök letartóztatták. Kihallgatása során kiderült, hogy egy állás nélküli tengerész, aki néhány hónappal ezelőtt a herceggel közös hajón teljesített szolgálatot és most kezet akart szorítani vele. A tengerészt kihallgatása után szabadon bocsátották.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Miért tartózkodik Kreuger Ivar Bucurestiben

A svéd gyufatröszt akarja klépiteni a Duna-csatornát

ARAD, július 3. A svéd gyufatröszt vezetője Kreuger Ivar Bucurestibe érkezett. Kreuger Ivar érkezését kormánykörökben nagy diszkrecióval kezelték. A svéd gyufatröszt vezetője nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. Kijelentette, hogy romániai látogatása nem üzleti jellegű. Ezzel szemben ma már megállapítható, hogy Kreuger Ivar a maga tőkeérdekeltségével be akar vonni a romániai piacra olyan formán, hogy a gyufagyártáshoz szükséges nyersanyagot a fát Romániában akarja beszerezni. E célból tárgyalásokat folytat több fatermelő vállalattal. Hogy a tárgyalások milyen stádiumban vannak, arról még semmilyen hír nem szivárgott ki. Más helyről tudni vélik, hogy Kreuger Ivar romániai látogatása kapcsolatban van a Duna-csatorna kiépítésével.

Mint ismeretes, a kormány gazdasági tanácsa legutóbb intenzíven foglalkozott ezzel a régi keletű problémával. Jelenleg az a helyzet, hogy a kormány elkészítette a csatorna kiépítésére vonatkozó terveket és tökéletes a terv gyakorlati megvalósításához. A svéd gyufatröszt állítólag vállalná bizonyos feltételek mellett a csatorna kiépítésének finanszírozását.

Kreuger a Mezőgazdasági hitelintézet alapításában is részt vesz

Bucurestiből jelentik: A Lupta értesítése szerint Kreuger részt vesz a Mezőgazdasági Hitelintézet megalapításában.

KREUGER és RIST beható tárgyalásai

BUCURESTI július 3. Politikai és gazdasági körökben élénken kommentálják Kreuger és Rist bucaresti-i látogatását. A gyufatröszt elnöke beható tárgyalásokat folytatott ma délelőtt több gazdasági és pénzügyi kapacitással és a kormány gazdasági exponenseivel. Kreuger hosszasan tárgyalt Popovici pénzügyminiszterrel, utána pedig audiencián jelent meg Károly királynál. Délben Kreuger ebédet adott Popovici tiszteletére. Ugyancsak délelőtt Rist meglátogatta Burileanu bankkormányzót, aki részletesen tájékoztatta a jegybank helyzetéről.

ger hosszasan tárgyalt Popovici pénzügyminiszterrel, utána pedig audiencián jelent meg Károly királynál. Délben Kreuger ebédet adott Popovici tiszteletére. Ugyancsak délelőtt Rist meglátogatta Burileanu bankkormányzót, aki részletesen tájékoztatta a jegybank helyzetéről.

= **Európa a vámtarifák leszállítását kéri Amerikától.** Párisból jelentik: A nemzetközi vámtanács átiratot intézett az U. S. A. külkereskedelmi direktoratusához, az import vámtételek leszállítása érdekében. A vámtanács felhívta az U. S. A. kormányt, hogy a vámtarifa leszállítását csak azon országokkal szemben alkalmazza, amelyek hasonló concessziókat tesznek.

= **Ujabb három százalék áresést állapít meg a hivatalos index.** A hivatalos statisztikai kimutatás szerint az élelmiszerek és ruházati cikkek indexe 53.42-szeres a május havi 55.20 szorossal szemben. A kimutatás szerint a következő élelmiszerek árindexében állott be változás:

	1930 május	1930 június
Szárabbab	1200	1000
Kenyér	8000	6400
Hús	5000	4500
Égő olaj	6250	7500
Nyerspetroleum	3330	2933

Az élelmiszerek árindexe tehát 52.03 szorosa az 1916. augusztusi árindexnek, a ruházati cikkeké 71.60 szorosa, a különféle cikkeké pedig 36.65 szorosa az 1916-os árindexnek. Ebből megállapítható, hogy az általános árindex egyik hónaptól a másikig három százalékkal esett.

= **Helyi valutaárak.** Valuták: Budapest lej 29.60. Bécs 23.90. Berlin 40.25. Zürich 32.60. Páris 6.60. Prága 5.00. Newyork 168. Milanó 6.90. London 817. Belgrád 2.98. Devizák: Budapest 29.47. Bécs 23.80. Berlin 40.27. Zürich 32.61. Páris 6.64. Prága 5.00. Newyork 168.20. Milanó 6.84. London 819.

= **Az európai államok vasutügyi konferenciája Bucurestiben.** Ma nyílt meg Sinaia-ban az európai államok vasutügyi konferenciája, amelyen a nemzetközi vasutügyi tarifák képezik a megbeszélés tárgyát. A konferencián a következő európai államok képviseltetik magukat: Németország, Ausztria, Belgium, Dánia, Franciaország, Anglia, Hollandia, Magyarország, Olaszország, Norvégia, Lengyelország, Románia, Svédország, Svájc, Jugoszlávia és Csehszlovákia.

= **Az aradi pénzügyigazgatóság folytatólagos munkarendje.** Jelentették, hogy az aradi pénzügyigazgatóság tisztviselőkara memorandummal fordult a pénzügyminisztériumhoz, amelyben más erdélyi városokhoz hasonlóan, a nyári hónapokra való tekintettel a folytatólagos munkarend behozatalát kérelmezték. A napokban érkezett meg a minisztérium válasza, amely elrendeli, hogy a nyári hónapokban a pénzügyigazgatóság reggel fél 8-tól 1 óráig álljon a közönség rendelkezésére.

AZ
UJSÁG

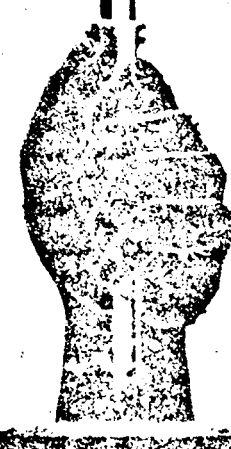
Utazási Irodája

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.

levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

Rádió műsor

— Helyi idő —

PÉNTEK, július 4.

Bucaresti, 18. Muzsika-szombat könnyű és román zene. 20. Gramofon. 21. Szimfonikus hangverseny. 21.45. D'Etolie Aidone énekesnő dalestje. 22.15. A szimfonikus hangverseny folytatása. — Belgrád. 21.30. Részletek a „Bajadér” c. operettből. 22.45. Nemzeti zenekar. 23.45. Kávéházi zene. — Páris-Eiffel. 21.20. Haydn: Királynő szimfonia. Utána Reinthal René énekesnő három orosz cigánydalt énekel. 21.45. Cazes hegedűművész, Poulott és Malloire énekesek hangversenye a rádiózenekar közreműködésével. — Wien. 20.30. A bécsi színház negyven évé. 21. Meinel: „Minél bolondabb, annál jobb” c. kétfelvonásos vígoperája. Utána szórakoztató zene. — Budapest. 9.15. Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.15. A hangverseny folytatása. 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangzó az Egyetemi templomból. időjárásjelentés. 13.05. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4. Piaci árak és áriolyamhírek. 5. Riegl-Schimik Magda gyermekmeséi. 5.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 6. Szádecy Kardos Lajos felolvasása: „Régi erdélyi lakodalom.” 6.35. Rác

Laci és cigányzenekarának hangversenye. 7.45. Kormos Tivadar dr. előadása: „A tündérvilág meséje ósomberekről, mankautokról.” 8.20. Hangverseny. Közreműködik: László Erzi (hegedű) és Tótó József (zongora.) 9.10. Csabai István dr. előadása: „A pályaválasztás.” 9.30. Olasz operaszerepek. Előadják: Goda Gizella és Vencell Béla, a m. kir. Operaház művészei. E hangverseny szünetjében hangverseny eredmények. Utána kb. 11.10. Pontos időjárás- és vizállásjelentés és hírek. Majd: Gramofonhangverseny.

SZOMBAT, július 5.

Bucaresti, 18. Rádiószerencsés. 20. Gramofon. 21. Színházi előadás. 22. A Munkás-mandolinzenekar játéka. — Páris-Eiffel. 19.45. Beszélgetés. 21.20. Gaitier: „Az ördög könyve” és Ravel Gaston: „A hang” című szimfóniák előadása. — Belgrád. 20.30. Divatos dalok. 21. Zealudova operaszerepek cseh dalokat énekel. 21.30. Rádiónégyes esti zenéje. 22.30. Nemzeti dalok gitárszólóval. 23.45. Balalajkazené. — Berlin. 19.25. Fuvolaverseny. 20.15. Abels énekesnő magyar, svéd, orosz, román és lengyel dalokat ad elő. 21. Táncczene. 22. Utitervek, majd 1.30-ig táncczene. — Wien. 12. Délelőtti zene. 14. Könnyű gramofon. 16.20. A negyvenötödik bécsi evezőmérkőzés közvetítése. 17. Délutáni zene. 19. Mesék dalokkal. 19.30. Alkalmi óra. 20. Kamarazené. 1. Ast: F-dúr vonósötös. 2. Olasznov: A-dúr vonósötös. 21. Időjelzés, időjárás. 21.05. Sheriff: „A hét vége” c. háromfelvonásos színműve. Utána jazz. — Budapest. 10.15. Az Országos Postászenekar

hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangzó az Egyetemi templomból. időjárásjelentés. 13.05. A rádió házi quartettjének hangversenye. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4. Piaci árak és áriolyamhírek. 5. Manchen Mariska előadása és énekszámai. 5.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 6. A Szociális Missziótársulat előadássorozata. Farkas Edit alapító főnökszeny: „Missziós üzenetek.” 6.30. A Magyar Cserkészszövetség előadása. „Egy nap élményei a cserkész táborban.” Pirovszky Lajos hangjátéka. Előadják a 132. sz. „Csillér” cserkészcsapat tagjai. 7.30. Mit üzen a rádió. 8. Balázs Árpád magyar néptáncos Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 9. Rádiójáték előadása a Stúdióban. 1. „A trópusi vihar”. Színházi 1 felvonásban. F. Britten, Austin novellája nyomán írta Vécsey Leó. 2. „Gáz.” Drámai jelenet. Irta Szánthó Dénes. Rendező Csanády Gy. Az első rádiójáték utáni szünetben löversenyeredmények. — Utána kb. 10.30. A m. kir. 1. honvédegyalgezered zenekarának hangversenye. 11.45. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Royal szállóból.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALÓ HENRIK
felel

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szó hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok jelgés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadói vatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

KERESÉK középkori szesznyit mindenek, magas fizetés mellett azonnali belépésre, Bisztriczky meztulajdonos, Ghioroc 2751

ÜGYES SEGÉD fűszer, vas és rövidáru szakmából, ki már volt vállalkozó, azonnal felvétetik. — Ajánlat vagy jelentkezés: Fuchs, Gurahont. 2766

HÁZVEZETŐNŐI állást keresek vidékre, a varrást is értem. Címeket „Gazdasz-szony” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2770

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Călea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 8. 800

NÉGYSZOBÁS modern lakás, augusztus 1-től kiadó. Str. Vladimirescu (Dobó-u.) 9. Bővebbet földszinten. 2719

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Három-négyszobás modern lakás keresésem. Cím „Augustus 1.” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába adandók is. 2763

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Háromszobás, fürdő- és előszobából álló uccai lakás belvárosban kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2768

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

BUTOROZOTT uccai szoba, fürdőszoba használati, 15-ére kiadó. Str. Grăceanu Perényi-u.) 5, földszint balra. 2771

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTELESFELADÁS.

ÜZLETBERE DEZÉS eladó. Mos egyte ep, Str. Budai De eanu 26. 2742

TIZ NKÉT SZEMÉLYES ezüst leaszkészlet, PERZSABUNDA, keleti és helyben készített perzsaszönyegek, Berger-fotók, 12 személyes ezüst evőeszköz, zongorák, fűládák, bőröndök, antik szekrények, ágyak, Biedermayer kredenc, kis bronzszobor, porcellánok, dísz és ezüstdíszek, Schöberl-ágy, finom len asztalneműk, filestoreok, dupla ágyterítők, szobaberendezések, kézmunkák, álló világyok stb. kaphatók. SALGÓNE bizományi üzlete, Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. sz. Neuman-palota 1000

JO és OLCsó zongorák Meis F.-nél, Str. Mama Pompiliu 21. (Kasza-ucca) kapható. 2498

RÓVID PERZSABUNDAKAT, VITSEKET, ezüstdíszeket, szőnyegeket, márkás porcellánokat, különböző díszes tárgyakat, háztartási cikkeket stb. Bizományba veszek Kívánatra házhoz megyek SALGÓNE bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ELLÁTÁS.

FELTÉTELEN URILEANY uricsaladnál 2000 leiert lukást, teljes ellátást kapuak. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2786

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Zseblámpaelemgyár keres garanciaképes képviselőt

bizományi lerakattal. Ajánlatok „Garanciaképes” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába küldendők. 2764

1-ső helybeni betáblázás

mellett Lej 220 ezer kölcsönre ajánlatot kérek „Aradi földbirtokok” jellegén az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2769

WEISZ HUGÓ

fotóművész

Uj stilus Studiója

BUDAPESTEN,

V., Katona József-ucca 25.

(Phönix-palota).

Vigszínház mellett. 2748

Telefon Aut. 221-46. (Lift).

INGATLAN.

Emeletes bérházakat

keresek megbízóim részére.

„Favorit” ügynökség. Arad,

Str. Brătianu 7. sz. (Weitzer János-ucca).

CACIULATA

kitűnő huyghajtó ásványvíz, oldja a vese, homokot, felülmulthatatlan a vese megbetegedéseknél, szélhűdésnél. Kitűnő a máj és lokális artériás megbetegedéseknél. R á d i ó a k t i v.

Kapitató:

KARDOS M.

ásványvízkereskedőnél Arad, Str. Eml-nescu 16. szám.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTELE”.

Makulatura,

tisza lappeldányok csomagolásra,

5 kgr.-os kö-

tegekben

rendkívül olcsón

kaphatók az Aradi Köz-

löny kiadóhivatalában.